Lužanský občasník

Ročník 22
číslo 43
červenec 2026 – listopad 2026

Pro občany Lužan, Dlouhé Louky, Zeleného a Zelené Hory ZDARMA

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

tento příspěvek píšu na konci června, v době, kdy nás postihla historická vedra. Bláhově si myslím, že když je ve stínu 40 stupňů, a nejde dělat žádná fyzická práce, pustím se do práce duševní. Uvidím, jak to nakonec se mnou dopadne :-)

Je polovina roku, prázdniny započaly a my jsme od začátku roku svědky jedné z největších stavebních akcí posledních let v Lužanech – stavby okružní křižovatky. Spolu s touto stavbou stále probíhá, a ještě dlouho probíhat bude, stavba obchvatu Přeštic. Tyto stavby s sebou nesou mnohé uzavírky, objízdné trasy a různá omezení. Asi nejhorší situace nastala, když v jednom týdnu byla uzavřena silnice na Měčín a zároveň ŘSD započalo s opravou obrusné vrstvy komunikace I/27 v Lužanech. Zažili jsme mnoho telefonátů rozlícených řidičů, jak si to my v Lužanech představujeme, dělat všechny tyto akce najednou, a další a další výtky. Komplikace pociťujeme nejen my, řidiči, ale hlavně obyvatelé Lužan bydlící za tratí a ve slepé ulici v blízkosti stavby. Problémy měli nejen s parkováním aut, nákupy, ale i s vývozem popelnic. Vše se již blíží k okamžiku, kdy i tito obyvatelé budou moci žít standardním životem, tak jako tomu bylo před zahájením stavby.

Další větší stavbu pociťují obyvatelé Dlouhé Louky. V únoru jsme předali staveniště a v květnu byly zahájeny práce na vybudování nové místní komunikace směrem ke Msticům. Firma Bekrostav, která vyhrála nabídkové řízení, má nelehký úkol, protože současně s touto stavbou probíhají stavební práce na nových rodinných domcích. Věřím, že počáteční problémy jsou již zažehnány a i zde prosíme všechny obyvatele o toleranci, pochopení a strpení dočasného nepohodlí, které bude vyváženo budoucí kvalitní komunikací.

Přejezd na Dlouhou Louku byl kvůli opravě uzavřen na celý víkend. Objízdná trasa nebyla stanovena, přesto jsme nechali alespoň nejhorší úseky cesty za tratí vyspravit tak, aby byla sjízdná i osobními vozy. I zde jsme narazili na nepochopení od některých občanů.

Jak jsem již informovala, získali jsme bezúplatným převodem nádražní budovu v Lužanech. Zatím bohužel bez okolních pozemků, které Správa železnic bude ještě využívat při plánované revitalizaci trati. Ale i tak jsme už zahájili přípravy na náročnou rekonstrukci budovy, která by měla sloužit veřejnému zájmu. Prozatím je zpracováván pasport této budovy a budeme oslovovat všechny organizace a zájmové spolky a uskupení v obci s tím, aby přednesly své potřeby, postřehy a nápady na její využití.

Od loňského podzimu se snažíme získat stavební povolení k vybudování záložního vrtu pro obec Zelené. V květnu jsme povolení získali, zatím ale nemáme povolení k nakládání s podzemními vodami. Věřím, že jej co nejdříve získáme, abychom tuto akci mohli zrealizovat do konce října tak, jak to máme uloženo v dotační smlouvě.

Příchodem podzimu nastává období ukončení mandátu současného zastupitelstva a na vás, milí spoluobčané, bude zvolit si nové zastupitele. V současné době pracuje devítičlenné zastupitelstvo, jehož složení bylo dáno kandidátní listinou Sdružení nezávislých kandidátů. Nově sestavená kandidátní listina tohoto Sdružení NK, která bude předána registračnímu úřadu, bude s malou obměnou. Na uvolněné místo po p. Bělovi jsme si vybrali nového kandidáta Bc. Petra Buriana. V nejbližší době bude představen program tohoto sdružení.

Chtěla bych na tomto místě poděkovat současnému zastupitelstvu za bezvadnou spolupráci, tvůrčí a přátelskou atmosféru na jednotlivých jednáních zastupitelstva obce a věřím, že i v budoucnu bude zachována taková atmosféra. Panu Josefu Bělovi děkuji za jeho práci a věřím, že se i nadále bude živě zajímat o dění v obci.

Jak jsem již zmiňovala v minulém občasníku, na podzim opět vyjde speciální číslo občasníku, které vám přiblíží práci zastupitelstva za posledních 8 let. Za tu dobu se nám povedlo hodně věcí, obce jsou stále hezčí a hezčí a doufám, že tento trend a elán nás všech vydrží i v následujícím období.

Přeji vám všem do následujících dní a týdnů co nejvíce pohody, užijte si přívětivé slunce, letní sporty, rekreace a mějte spoustu zážitků nejen na vašich cestách, ale třeba i jen doma s dětmi, vnoučaty, s rodinou...

KRÁSNÉ LÉTO!

Věra Petrželková

Co najdete v tomto čísle Lužanského občasníku:

Registr psů 3
Hlávkova nadace 6-7
Obecní výlet 11-13
Čtení z kronik 17-19
Jaroslav Preiss 21-22

Příští číslo vyjde v prosinci.

Uzávěrka příspěvků 10. prosince 2026.

Vydává OÚ Lužany

MNOŽSTVÍ ODPADU ZA ROK 2025

DRUH ODPADU	MNOŽSTVÍ
pneumatiky	0,16 t
papír a lepenka	18,409317 t
kompozitní a nápojové kartony	0,082544 t
sklo	13,562283 t
oděvy	2,7945 t
jedlý olej a tuk	0,439 t
olej a tuk ostatní	0,18 t
barvy, lepidla a pryskyřice	0,225 t
jiná nepoužitelná léčiva	0,006 t
dřevo	8,78 t
plasty	22,567193 t
kovy	24,675 t
biologicky rozložitelný odpad	69,44 t
směsný komunální odpad	125,226776 t
objemný odpad	27,56 t

PŘÍJMY A VÝDAJE ZA ROK 2025

PŘÍJMY

poplatky od občanů	533 108,- Kč
poplatek za železný šrot	16 149,- Kč
poplatek za zpětný odběr elektro	4 920,- Kč
odměna od EKO-KOMu	295 324,- Kč
příjmy celkem:	**849 501,- Kč**

VÝDAJE

komunální odpad	846 951,75 Kč
papír, plast, sklo	617 498,09 Kč
biologický odpad	177 260,17 Kč
velkoobjemový odpad	110 910,31 Kč
nebezpečný odpad	10 847,48 Kč
výdaje celkem:	**1 763 467,80 Kč**

VÝZVA PRO CHOVATELE

V naší obci už po několikáté proběhnou o prázdninách dva příměstské tábory. Jeden z nich má název Strážci křídel a druhý Svět domácích mazlíčků. V souvislosti s tématem domácích mazlíčků bych chtěla požádat, zda někdo z našich spoluobčanů doma nechová nějaké exotické zvířátko (např. hada, želvu či jiné).

Bylo by skvělé, pokud by chovatel byl ochoten děti se svým mazlíčkem seznámit a říci nám o něm něco zajímavého. Pokud jste to právě Vy, ozvěte se mi, prosím, na telefon 721 331 277.

Děkuji i za děti – Václava Koukolíková

JÓGA

V první polovině roku 2026 jsme se setkávali na kurzech jógy v Kulturním domě v Lužanech, vždy každou středu od 19 hodin. Střídaly se u nás lektorky Adélka a Hanka. Kurzy budou pokračovat i po prázdninách, podle zájmu občanů opět každou středu, cvičitelkami budou zase Adélka a Hanka. Včas budete informováni o začátku lekcí jógy. Srdečně vás zveme.

SLUŽBY OBČANŮM

Několik občanů naší obce se na mě již obrátilo s prosbou o radu ohledně péče o své blízké. Chtěla bych jim poděkovat za důvěru a hlavně popřát hodně sil a trpělivosti v tomto nelehkém období. Pokud by někdo další z našich spoluobčanů potřeboval poradit s péčí o člena svojí domácnosti, neváhejte se na mě obrátit nebo můžete využít níže uvedené informace.

V některých případech je nutná domácí zdravotní péče, např. po propuštění z nemocnice (převazy, aplikace injekcí, rehabilitace apod.). Tuto domácí ošetřovatelskou péči vám předepíše váš ošetřující lékař v nemocnici před propuštěním. Lze si ji sjednat i dodatečně u vašeho obvodního lékaře a je hrazena z vašeho zdravotního pojištění. V našem regionu ji nejčastěji poskytuje Centrum domácí zdravotní péče s.r.o. – Mgr. Jaroslava Kaderová – https://domacipecekaderova.cz/.

Ale nedávno jsem zaregistrovala ještě jednu domácí ošetřovatelskou službu, která má pobočku na Masarykově náměstí č.p.104 v Přešticích (v domě, kde mají ordinace zubní lékaři) https://advantismedical.cz/ - Advantis Medical s.r.o.

Tuto službu lze využít i na sklonku života, pokud se vy nebo váš blízký rozhodne prožít svůj poslední čas v domácím prostředí. Ano, i taková služba už existuje v našem regionu a já jsem za ni neskutečně vděčná. Specialistou na paliativní péči je nepochybně Hospic sv. Lazara v Plzni – https://hsl.cz/. Ten poskytuje jak lůžkovou péči, tak i nepřetržitou terénní službu 24 hodin denně. S oběma mám vlastní zkušenost a mohu říci, že zde pracují odborníci na slovo vzatí se srdcem na pravém místě.

A teď už ke zmiňovaným sociálním službám. Na webových stránkách naší obce je záložka – Sociální služby Přešticka – https://kaposos.wordpress.com/, kde najdete mnoho informací. Dále můžete využít i Registr poskytovatelů sociálních služeb na stránce MPSV https://mpsv.gov.cz/registr-poskytovatelu-sluzeb/.

Existuje hodně druhů sociálních služeb a zároveň i poskytovatelů těchto služeb. A není jednoduché se v nich zorientovat a určit, která služba by právě pro vás byla vhodná.

Sociální práci a poradenství pro obyvatele města Přeštice a všech obcí na Přešticku vykonávají sociální pracovnice Odboru sociálních věcí a zdravotnictví na adrese: Městský úřad Přeštice, Husova 465, 334 01 Přeštice – tel.: 379 304 530.

Nejčastěji využívanou sociální službou v naší obci je Pečovatelská služba Přeštice, Máchova 556, 334 01 Přeštice – tel.: 377 982 210, mobil: 777 357 244 – https://www.prestice-mesto.cz/organizace-mesta/pecovatelska-sluzba/

Další skvělou terénní službou je společnost Global Partner, Na Růžku 276, 334 01 Přeštice – mobil: 732 723 318 – https://www.gp.cz/socialni-sluzby/prestice/

Město Přeštice provozuje také službu Senior Taxi. Naše obec se podílí na provozu této služby, a tak ji též můžete využívat. Bližší informace o této službě najdete zde: https://www.prestice-mesto.cz/mesto/senior-taxi-prestice/.

Jsem ráda, že v Přešticích také vznikl Denní stacionář Kristián, kam mohou dojíždět senioři, kteří nechtějí nebo nemohou trávit celý den doma o samotě. Tuto službu si můžete zařídit i s dopravou – tzn., že seniora doma ráno vyzvednou a odpoledne zase přivezou zpět. https://zapad.diakonie.cz/sluzba-oj/stacionar-kristian-pro-seniory/ – mobil: 734 392 531.

Chci vám všem říct, že na své starosti nemusíte být sami. Přeji vám krásné léto a hodně zdraví do dalších dní.

Václava Koukolíková, mob.:721 331 277

REGISTR PSŮ

V Česku od července startuje Centrální evidence psů. Půjde o jediný oficiální registr, kde bude možné najít údaje o psovi, jeho čipu, očkování proti vzteklině i majiteli. Údaje v registru budou užitečné v případě, když se pes zatoulá, když někdo najde psa, nebo když pes někoho zraní. Pes se ale do systému nezapíše automaticky jen proto, že už má čip, petpas nebo záznam v některé soukromé databázi.

O zápis musí požádat majitel psa veterináře. Neznamená to však, že všichni chovatelé musejí hned 1. července běžet k veterináři. Vzhledem k tomu, že je v Česku zhruba 2,23 milionu psů, převládají obavy o přehlcení evidence po jejím spuštění. Proto je u dospělých psů možné provést zápis při nejbližším očkování proti vzteklině. Štěňata se budou zapisovat už při čipování, ještě před předáním novému majiteli.

Majitel musí veterináře výslovně požádat, aby psa do Centrální evidence psů zapsal. Zvěrolékař má na zápis sedm dnů. Samotné očipování nestačí. Nestačí ani soukromý registr. Majitel se pak přihlásí na webu přes Identitu občana nebo bankovní identitu. V systému uvidí své mazlíčky a bude moci upravit například telefonní či e-mailový kontakt nebo označit psa jako ztraceného. Zároveň odpovídá za správnost a aktuálnost údajů.

V registru budou identifikační údaje psa, tedy číslo čipu, případně tetování nebo petpas. Dále plemeno, pohlaví, záznam o kastraci nebo informace o očkování proti vzteklině. Pokud se vám pes ztratí, můžete ho označit jako ztraceného a po nalezení údaj změnit. U majitele se budou evidovat kontaktní údaje, aby ho bylo možné rychle dohledat.

Rozdíl mezi jednotlivými povinnostmi je podstatný. Čip je jen identifikátor psa. Centrální evidence propojí čip s údaji o zvířeti a chovateli. Petpas slouží hlavně k cestování. A obecní poplatek za psa je samostatná povinnost vůči obci, kterou nový registr nenahrazuje.

Databáze nebude veřejná. Do úplných údajů budou mít přístup veterináři, Státní veterinární správa, policie a obce. Majitel uvidí údaje o svých psech.

U štěňat bude povinnost platit od začátku. Chovatel je musí nechat očipovat a zapsat do evidence ještě před tím, než je předá novému majiteli.

Kupující by si proto měl vždy vyžádat potvrzení, že štěně v registru skutečně je. Pokud prodávající tvrdí, že zápis „ještě nestihl“, je to varovný signál.

Po koupi psa zajistí nový majitel změnu údajů v registru přes svého veterináře. Podobně to platí i u psů dovezených ze zahraničí. Pokud je přiveze spolek nebo útulek a předává je dál, musí je nejprve zaregistrovat.

Cenu zápisu zákon neurčuje. Stanoví si ji každý veterinář sám, podobně jako u jiných úkonů. Podle vyjádření půjde pravděpodobně o několik set korun.

Peníze zůstávají veterináři, nejdou na provoz registru. Samotný provoz evidence platí stát. Ministerstvo zemědělství počítá zhruba se třemi miliony korun ročně.

Kdo psa do evidence nezapíše, může dostat pokutu. U fyzické osoby jde až o 50tisícový postih, u podnikatele nebo právnické osoby půjde až o 300 tisíc korun.

Veterinární správa nezačne hned plošně trestat běžné majitele, kteří mají psa očkovaného a k veterináři půjdou až později. Kontroly se mají zaměřit hlavně na štěňata, problémové chovy, množírny a nahlášené případy.

Zdroj: www.novinky.cz

FORMULÁŘ S ÚDAJI, KTERÉ BUDE POTŘEBA ZADAT DO CENTRÁLNÍHO REGISTRU

Formulář žádosti pro chovatele psa občana (fyzickou osobu)

(údaje opatřené hvězdičkou jsou povinné, ostatní údaje vyplňte, pokud je znáte)

Identifikace psa

Číslo čipu	
Datum aplikace/odečtení	

Umístění čipu – zaškrtněte

	Levá strana krku		Střed krku
	Pravá strana krku		Jiné-vypište

Číslo tetování	
Číslo Petpasu	

Informace o narození psa

Stát narození	
Datum narození	
Datum narození není přesné – vypište přibližně	

Popis psa

Jméno psa*	
Plemeno psa	
Barva psa	

Zakroužkujte platné:

Průkaz původu	ANO	NE
Pohlaví	Pes	Fena
Kastrace	ANO	NE

Poznávací znaky

Doplňkové informace

Očkování proti vzteklině

Očkován	ANO	NE

Datum očkování	

Platnost očkování		12 měsíců		24 měsíců		36 měsíců

Chovatel (osoba, která má zvíře v držení a je za něj zodpovědná)

Jméno *	
Příjmení *	
Datum narození *	
Adresa pobytu (ta, která je uvedena v dokladu totožnosti)	

POKRYTÍ OBCÍ MOBILNÍM SIGNÁLEM

V srpnu roku 2025 jsme požádali Český telekomunikační úřad o ověření reálného stavu pokrytí mobilním signálem na území základních sídelních jednotek, tzn. na území Lužan, Dlouhé Louky, Zelené Hory a obce Zelené. Důvodem byl fakt, že od podzimu roku 2024 se ve zvýšené míře potýkáme s nedostatečným pokrytím signálem mobilních sítí.

Na základě našeho podání ČTÚ provedl měření dostupnosti a kvality signálu mobilních sítí všech tří operátorů. Odpověď přišla v březnu a výsledky měření naleznete v přiložené tabulce. Provedeným měřením bylo zjištěno pokrytí větší než 97 % obyvatel všech našich obcí. Na základě výsledků měření proto nemohou být tyto základní sídelní jednotky zařazeny na seznam míst, u kterých ČTÚ měřením ověřil, že pokrytí obyvatelstva signálem veřejných mobilních sítí není vyšší než 97 %, požadovaných pro plnění rozvojového kritéria.

K výsledkům měření ČTÚ podotýká, že naměřené hodnoty reprezentují pokrytí vně budov. Posuzování dostupnosti signálu pro obyvatele obce nebo základní sídelní jednotky je prováděno vyhodnocením naměřených parametrů signálu v jednotlivých adresních místech. Adresní místa, na kterých není hlášen žádný trvalý pobyt (rekreační stavby), nejsou do vyhodnocení zahrnuta. Dostupnost signálu je obecně značně ovlivněna vzdáleností od některé ze základnových stanic, členitost okolního terénu, stíněním vegetací a okolní zástavbou. Uvnitř budov je dále ovlivněna útlumem plášťů budov a situováním budovy vůči základnové stanici. V místech, kde se parametry signálu blíží limitním hodnotám, může být uvnitř budov dostupnost mobilního signálu problematická i v místech, která jsou měřením indikována jako pokrytá.

Do výčtu kompetencí, které jsou ČTÚ vymezeny zákonem o elektronických komunikacích bohužel nespadá oprávnění přímo uložit subjektům provozujícím mobilní komunikační sítě zvětšit rozsah pokrytí rádiovým signálem nad rámec povinností, uložených v kmitočtových přídělech. Rozsah pokrytí rádiovým signálem je v tomto případě plně v jejich kompetenci a závisí na jejich podnikatelských a ekonomických rozvahách a cílech. Zákon o elektronických komunikacích neumožňuje ČTÚ v tomto případě využít vrchnostenských prostředků, aby zahájil jednání s mobilními operátory v této věci. Stížnost na nedostupnost signálu a kvalitu poskytovaných služeb je proto třeba primárně řešit v každém jednotlivém případě s příslušným poskytovatelem služeb elektronických komunikací prostřednictvím řádné reklamace.

Pro rychlé náhradní řešení problémů s voláním uvnitř budov je možné v případě, že je na daných místech dostupné připojení k internetu s WIFI sítí, využít funkci „WIFI volání“, pokud mobilní telefony tuto funkci podporují. Dalším možným způsobem, jak zlepšit spolehlivost volání je použití telefonu, který umožňuje připojení externí antény (zpravidla se jedná o stolní provedení). Externí anténu, nejlépe směrovou, je pak vhodné umístit vně objektu, kde má signál mobilních sítí lepší parametry.

Pokrytí obyvatelstva signálem mobilních sítí [%]

Název ZSJ	2G (hlasové služby, SMS)			4G (data)			5G (data)		
	O2	TM	VO	O2	TM	VO	O2	TM	VO
Dlouhá Louka	99,2	100	99,2	99,2	99,2	99,2	100	99,2	99,2
Lužany	100	100	97,1	98,7	100	98,7	86,8	80,1	100
Zelená Hora	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Zelené	95,2	100	100	95,2	85,5	90,3	85,5	95,2	100

ZASNĚŽENÉ LUŽANY A DLOUHÁ LOUKA

Fotografiemi se vraťme do zimy na začátku roku 2026. Po dlouhé době krajina zamrzla a napadla vrstva sněhu, která lákala nejen milovníky zimních sportů – běžek, bruslí, atd., ale také nadšence s drony. A takovým je i Václav Kožíšek z Dlouhé Louky, který dronem pořídil několik netradičních zimních fotografií Lužan a Dlouhé Louky. Více fotografií naleznete ve Fotogalerii na webových stránkách obce. Děkujeme p. Kožíškovi.

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKA/OBCHVAT PŘEŠTIC

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKA LUŽANY

Po zimní přestávce pokračovala přestavba vytížené průsečné křižovatky na moderní pětiramenný kruhový objezd. Investice za 32,3 milionů korun má za cíl především zvýšit bezpečnost provozu a zlepšit komfort místních obyvatel. Okružní křižovatka propojí nejen hlavní tah silnice I/27 a silnice III. třídy (Skočice, Měčín), ale zajistí i bezpečnější napojení místních a účelových komunikací přímo v obci. Součástí stavby bude také výstavba nových chodníků a téměř 40 m dlouhé protihlukové stěny u jednoho z rodinných domů. Do této doby byla provedena přeložka splaškové kanalizace včetně výstavby nové dešťové kanalizace. Bylo nutné také provést přeložku středotlakého plynovodu a instalovat nové veřejné osvětlení. Souběžně se stavebními pracemi probíhala i přeložka podzemního vedení nízkého napětí. Hotovo by mělo být do konce října letošního roku.

OBCHVAT MĚSTA PŘEŠTICE

Cílem obchvatu Přeštic je odvést tranzitní dopravu mimo území města. Denně zde projede kolem 20 000 aut. Na obchvat, který bude stát 800 milionů korun, se čeká asi 30 let. Stavba pětikilometrového obchvatu se o 8 měsíců zpozdí díky rozsáhlému archeologickému průzkumu. Na jaře se zde budoval velmi důležitý ocelový železniční most, který je také příčinou časového posunu.

Stavba řeší obchvat Přeštic západním směrem s provizorním napojením podjezdem pod tratí na stávající silnici I/27 za Přešticemi. Na obchvatu bude mimoúrovňová křižovatka s přeložkou silnice II/230 na Žerovice. Součástí přeložky bude pět silničních mostů, jeden železniční a dva nadjezdy. Na dvou místech je nutné překonat železniční trať. V severní části přeložky převede ŘSD silnici přes trať pomocí mostu, v jižní části přeložky vznikl nový železniční most a silnice I/27 povede pod tratí. ŘSD se už zabývá i přípravou navazující stavby mezi Klatovy a Švihovem. Dokončená je technická studie, projekt má platné stanovisko EIA.

Stavba mostu je navázána na výluku železniční trati na trase Plzeň-Klatovy. Zároveň probíhá budování nového trakčního vedení, zabezpečovacího zařízení a montáž kolejí. Současně dochází k mohutnému zářezu navazujícímu na trasu obchvatu. Ze zářezu se odstraňoval zhruba jeden milion kubíků zeminy. Pod samotným mostem se půjde ještě šest metrů do hloubky. Na celém úseku pěti kilometrů budovaného obchvatu se pohybuje zhruba 10 těžkých bagrů, asi 80 aut, 60 tesařů, kteří se věnují mostním konstrukcím, celkově zde pracuje asi 250 dělníků.

NADÁNÍ JOSEFA, MARIE A ZDEŇKY HLÁVKOVÝCH

Zámek Lužany spravuje Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“, o které vás v tomto vydání Lužanského občasníku seznámíme podrobněji.

Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, nejstarší česká nadace, byla Dr. Josefem Hlávkou založena dne 25. ledna 1904. V souladu se zákonem č. 227/97 Sb. ze dne 3. září 1997 byla Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ (dále jen Nadání) dne 11. 9. 1998 zapsána do rejstříku nadací v oddílu N, vložce číslo 28/1 u Krajského obchodního soudu v Praze.

Činnost Nadání byla po celou dobu nepřetržité právní kontinuity úzce spojena s osudy české společnosti. Společenské změny zasáhly hluboce do koncepce a činnosti Nadání, zvláště po roce 1939 a 1948. Po vzniku samostatné republiky v roce 1918 se podařilo navázat na koncepci i reálnou činnost Nadání, jak ji stanovil Josef Hlávka ve své poslední vůli a v nadační listině. Nadání bylo výhradním dědicem veškerého jmění Josefa Hlávky, které mělo sloužit vzdělanosti českého národa. Nadání tak mělo podporovat „Českou Akademii císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění v Praze“, „Studentské koleje českých vysokých škol pražských“ a Národohospodářský ústav. I když finanční a ekonomický otřes spojený s průběhem I. světové války znehodnotil majetkovou podstatu Nadání, činnost Nadání od roku 1904 až do roku 1939 byla pro českou společnost a její vzdělanost velkým přínosem. Jenom podpora tři a půl tisíce vysokoškolských studentů ubytovaných zdarma na Hlávkově koleji znamenala otevření cesty ke vzniku a uplatnění české inteligence v naší společnosti a jejího pozitivního vlivu téměř až do dnešních dnů. Význam myšlenkového odkazu Josefa Hlávky a reálná činnost Nadání do roku 1939 ovlivnila i osudy Nadání po roce 1945. V roce 1953 byly rozhodnutím vlády zrušeny všechny české nadace s výjimkou Nadání J., M., a Z. Hlávkových, jemuž byla ponechána možnost formální existence s určitým vlastivědným posláním a torzem původní majetkové podstaty. V roce 1954 byl za tragických okolností zrušen Národohospodářský ústav. Studentskému spolku pražských vysokoškoláků byla odňata kolej Josefa Hlávky a převedena do vlastnictví československého státu.

Do roku 1989 se podařilo několikrát zabránit zrušení Hlávkova Nadání, naposledy pak v roce 1987. Dík za to patří vynikajícím českým vědcům, kteří v padesátých letech působili v orgánech Nadání a příznivcům Nadání, kteří se zasloužili o jeho přežití, v roce 1987 pak Českému vysokému učení technickému, které mu poskytlo záštitu. Převratné události a změny, které nastaly po listopadu 1989 umožnily, aby byla plně obnovena hodnota odkazu J. Hlávky a renesance jeho Nadání – podporovat vynikající studenty pražských vysokých škol, talentované mladé vědecké pracovníky a umělce, stejně jako přispívat k rozvoji české společnosti a jejího hospodářství prostřednictvím Národohospodářského ústavu J. Hlávky.

V současné době Nadání spravuje nadační jmění, především v podobě nemovitostí, zejména zámek Josefa Hlávky v Lužanech u Přeštic a nadační domy v Praze. Výnosy z pronájmů slouží na pokrytí všech nutných nákladů spojených s nadační činností, správou i zvelebováním majetku.

Výnosy umožňují nezávislé finanční zajištění nadačního programu, který vychází z myšlenkového odkazu zakladatele Nadání. Jednotlivé nadační příspěvky schvaluje správní rada Nadání. Nadační příspěvky jsou přiznány všem, kteří splnili požadovaná kritéria a byli doporučeni významnými osobnostmi české vědy a kultury.

Správní rada Nadání považuje za zvlášť významné, že se kolej Josefa Hlávky v Jenštejnské ulici na Praze 2 vrátila k původnímu poslání. Jsou v ní opět na náklady Nadání ubytováni vynikající studenti pražských vysokých škol. Z podnětu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy byla dne 11. června 1999 uzavřena smlouva o základních principech při ubytování vysokoškolských studentů a mladých akademických a vědeckých zaměstnanců pražských vysokých škol v Hlávkově koleji. Péčí o stav koleje pro potřeby ubytovaných studentů bylo pověřeno České vysoké učení technické, které budovu koleje vlastní.

Nadání je podle statutu řízeno správní radou a kontrolováno dozorčí radou, které jsou složeny z pedagogických a vědeckých pracovníků pražských vysokých škol, Akademie věd České republiky a nezávislých osobností české kultury. Národohospodářský ústav Josefa Hlávky řídí, z pověření správní rady Nadání, rada ústavu, kterou tvoří významní odborníci z oblasti společenských věd.

Nadání se ve své činnosti opírá o dobrou spolupráci s vedeními pražských vysokých škol a Akademie věd České republiky, od nichž přijímá významné podněty pro svoji nadační činnost. Tradičně dobré pracovní kontakty má Nadání s Rakouským kulturním institutem a Francouzským kulturním institutem.

Od roku 1991 přiznala správní rada Nadání vynikajícím studentům zejména pražských vysokých škol a mladým vědeckým pracovníkům a umělcům nadační příspěvky v celkové výši více než 55 milionů korun českých. V ediční řadě Národohospodářského ústavu bylo vydáno 79 odborných studií.

U české veřejnosti nachází Nadání velké pochopení pro svoji činnost též proto, že nadační projekt Josefa Hlávky je vyjádřením aktuálních potřeb české společnosti. Nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ si tak udržuje postavení odpovídající její stoleté tradici.

Po úmrtí předsedy Nadání doc. PhDr. Jaroslava Nedvěda, CSc., který se významnou měrou zasloužil o plnou obnovu činnosti Nadání po roce 1989, byl v červnu 2000 zvolen předsedou dosavadní místopředseda Nadání prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc. a správní rada byla doplněna.

Další informace o činnosti Nadání jsou k dispozici ve výročních zprávách, které jsou uloženy u Krajského obchodního soudu v Praze.

Řídící a kontrolní orgány
Správní rada
Členové prezidia
předseda
prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., Dr. h. c.
právník
místopředseda
prof. JUDr. Marie Karfíková, CSc.
právnička
člen prezidia
prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., Dr. h. c.
jaderný fyzik

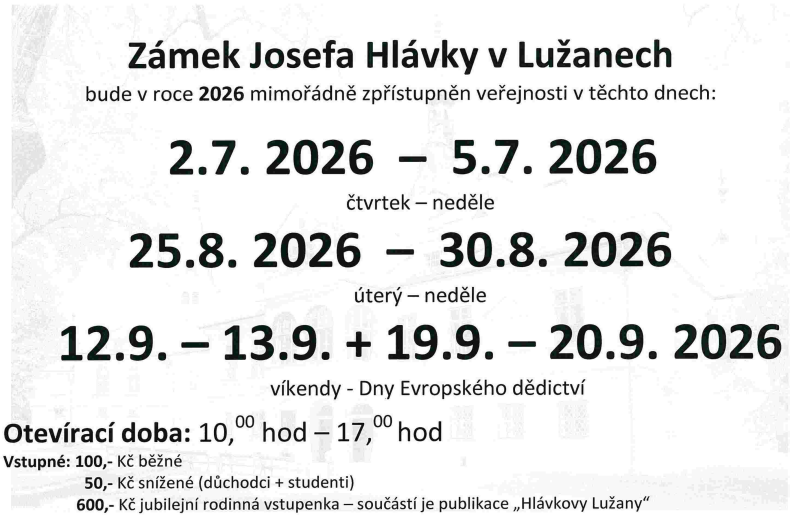
Členové správní rady
prof. MUDr. Pavel Kalvach, CSc.
neurolog
prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.
stavební inženýr
prof. RNDr. Jan A. Víšek, CSc.
ekonom
Ing. arch. Jiří Voves
malíř, grafik
prof. RNDr. Eva Zažímalová, CSc., Dr. h. c.
biochemička
prof. Ing. Milan Žák, CSc.
ekonom

Dozorčí rada
předseda
prof. Ing. Ivana Boháčková, CSc.
ekonomka
Členové dozorčí rady
JUDr. Ján Matejka, Ph.D.
právník
doc. Ing. Zdeněk Vospěl, CSc.
matematik

Administrátor
doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.
Tajemnice
PhDr. Dagmar Rýdlová, CSc.

Rada Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky
prof. JUDr. Václav Pavlíček, CSc., *předseda*
prof. Ing. Milan Žák, CSc., *místopředseda*
prof. Ing. Ivana Boháčková, CSc.
doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.
JUDr., PhDr. Josef Benda, Ph.D., LL.M., Ph.D., MSc
prof. Ing. Michal Lošťák, CSc.
prof. Ing. Petr Konvalinka, CSc.
doc. Ing. Karel Müller, CSc.
PhDr. Dagmar Rýdlová,CSc.
doc. PhDr. Michal Šobr, CSc.
doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.
prof. MUDr. Josef Syka, DrSc.
doc. Ing. Karel Zeman, CSc.

Zdroj: hlavkovanadace.cz

KONCERT PRO ONKOLÁČKY

Dne 30. června 2026 se v kapli Zámku Josefa Hlávky uskutečnil benefiční koncert na podporu Nadačního fondu Šance onkoláčkům. Vystoupil zde dospělý pěvecký sbor Poupata Revival z Chlumčan a žáci ZUŠ Dobřany pod vedením Evy Gogelové Šustrové. Byl to nevšední kulturní zážitek a je škoda, že se ho zúčastnilo jen velmi málo našich spoluobčanů. Celý výtěžek z této akce, což je momentálně 7 015,- Kč bude předán Nadačnímu fondu Šance onkoláčkům, který už skoro 12 let podporuje vážně nemocné děti. Pokud by někdo ještě chtěl tuto akci podpořit a pomoci tak nemocným dětem, můžete tak učinit pomocí QR kódu, viz níže.

Za pořadatele i za děti vám z celého srdce děkuji ❤
Václava Koukolíková

VÁNOČNÍ KONCERT

Fotografie nám přibližují atmosféru Vánočního koncertu z 29. prosince roku 2025, kdy jsme v kapli lužanského zámku přivítali vokální soubor „Souhlas“ z Plzně, jehož členy spojuje láska ke zpěvu a hudbě. Aranže písniček si šijí na tělo, a protože se nebojí experimentů, tak kromě vlastních hlasivek a rozmanitých nástrojů používají i různé zvukové efekty, od prvků ptačího zpěvu po imitaci koňského klusu. Vánoční atmosféru jsme si tímto milým setkáním zase o kousek prodloužili. Děkujeme manželům Kaufnerovým a Nadaci „Nadání J., M. a Z. Hlávkových“ za umožnění koncertu v zámecké kapli, která je pro vánoční koncerty vždy důstojným prostorem.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

V Lužanech a v Dlouhé Louce se na počátku ledna uskutečnila za pomoci koledníků a dospělého doprovodu Tříkrálová sbírka, která opět ukázala, že nám není lhostejný osud lidí v nouzi.

V roce 2026 jsme opět pokořili rekord a společně v Lužanech a v Dlouhé Louce věnovali na charitu pomocí Tříkrálové sbírky částku 25 774,- Kč. V Lužanech to byla ze dvou pokladniček částka 21 394,- Kč, v Dlouhé Louce pak z jedné pokladničky částka 4 380,- Kč.

Lužany: Václava Koukolíková – Eliška Sedláčková, Terezie Rathová, Lenka Lešetická;

Lužany: Milada Motlíková – Tereza Motlíková, Ema Lešetická, Eliška Havránková;

Dlouhá Louka: Michaela Tomanová – Tadeáš Tykvart, Štěpánka Stehlíková, Sofie Tykvartová.

Všem zúčastněným děkujeme!

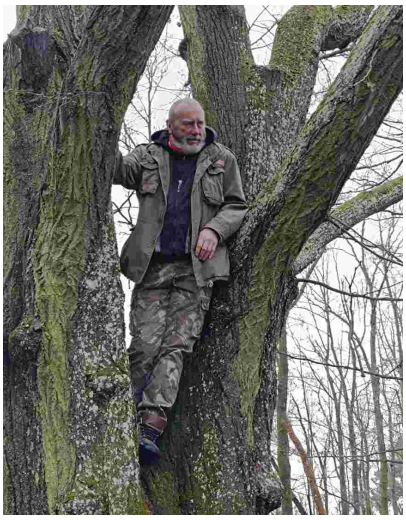

VÝŠLAP NA TANEČEK

I v letošním roce, tentokrát 7. února, se uskutečnil pravidelný výšlap na Taneček pořádaný spolkem T.O.S.G.O. Za všechny turisty děkujeme pořadatelům za toto zdařilé sousedské setkání u sousoší Čert a Káča.

DĚTSKÝ BÁL

K dětskému maškarnímu reji jsme se sešli v sobotu 7. 3. 2026 v sále Kulturního domu v Lužanech. Opět jsme pozvali Naďu Květoňovou, která se svou asistentkou připravila pro děti spoustu hezkých písniček, naučila děti mnoha zábavným tancům, nechyběla kulturní vložka a soutěže. Sál byl plný hezkých dětských masek, které si samozřejmě zasloužily i odměnu. Tu si během odpoledne mohly děti vyzvednout dle vlastního výběru. Atmosféru dětského bálu nejlépe vystihují přiložené fotografie.

VELIKONOCE 2. 4. - 6. 4. 2026

VÝLET – KARLOVY VARY, CHYŠE

Milí spoluobčané,

již se stalo hezkým zvykem, že každé jaro vyrážíme společně na výlet pořádaný Obecním úřadem v Lužanech. Ani letošní rok nebyl výjimkou a náš zatím poslední výlet se uskutečnil 25. dubna 2026.

Tentokrát jsme se vydali směrem ke Karlovým Varům, i když naším cílem nebylo přímo lázeňské město, ale návštěva známé sklárny Moser. Zde jsme si prohlédli výstavu nádherných skleněných výrobků, které představují dlouholetou historii a mistrovské umění této proslulé sklárny. Po příjemném občerstvení v kavárně Moser jsme pokračovali dál do Chyše, kde nás čekala prohlídka místního soukromého zámku rodiny Lažanských.

Zámkem nás provedl sám pan Vojtěch Lažanský, který svým poutavým a zajímavým výkladem přiblížil nejen historii zámku, ale také náročnou a rozsáhlou rekonstrukci, díky které dnes může zámek opět vyniknout ve své kráse. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavostí a odnesli si spoustu krásných zážitků.

Počasí nám přálo, sluneční paprsky nás vybídly k procházce zámeckým parkem. Nechyběla ani ochutnávka piva ze zámeckého pivovaru a celý výlet jsme zakončili v zámecké restauraci příjemným posezením u dobrého pozdního oběda.

Děkuji všem, kteří se výletu zúčastnili, za příjemnou atmosféru a společně strávený den.

Na závěr bych vám všem ráda popřála krásné, slunečné léto, plné pohody, odpočinku a příjemných zážitků.

Alena Hrádková

PANSTVÍ CHYŠE

Panství Chyše leží 35 kilometrů od Karlových Varů směrem na Prahu. Historie tohoto sídla počíná již rokem 1158, přičemž tento dům prošel během historie všemi významnými přestavbami. Nejprve byl gotickým hradem, později renesančním a barokním zámkem. Naposledy svou podobu změnil v polovině 19. století, kdy proběhla přestavba ve stylu anglické gotiky. Každá z přestaveb zanechala na chyšském zámku své dodnes výrazné stopy. Tou nejvzácnější je nástropní olejomalba z roku 1699 od největšího mistra českého baroka, Petra Brandla.

Nejstarší historické zprávy o Chyších pocházejí z druhé poloviny 12. století, kdy na místě dnešního zámku stála tvrz, sídlo starobylého vladyckého rodu Odolenoviců. Ti na Chyších sídlili plných dvě stě let. V roce 1466 se Chyše dostávají Buriánu z Gutštejna. V roce 1467 byl hrad v Chyších zcela zničen vojsky krále Jiřího z Poděbrad. Následně byl pobořený hrad znovu vystavěn ve stylu pozdní gotiky. Posledním mužským držitelem z rodu Gutštejnů byl Viktorín. Po jeho smrti Chyše přešly na jeho dceru Anežku, která po sňatku s Mikulášem z Lobkovic na něho dala přepsat v roce 1566 celé své dědictví; ten v roce 1578 nechal přestavět gotický hrad na reprezentační renesanční zámek. V závěru 16. století získala Chyše paní Gryzelda Švamberková z Lobkovic a držela je až do své smrti v roce 1607, kdy panství zdědil její syn z prvního manželství Bohuchval Berka z Dubé. Tomuto exponentu stavovského povstání však bylo po bitvě na Bílé hoře celé panství konfiskováno.

Novými majiteli Chyší se stali Michnové z Vacínova, kteří již roku 1627 obnovili v Chyších karmelitánský konvent. Nejvýznamnějším stavebníkem z rodu Michnů byl pro Chyše Karel Jiří Michna z Vacínova, který společně se svou ženou Annou Ludmilou Kolowrat-Krakowskou realizoval v letech 1695 – 1708 velkorysou barokní přestavbu zámku, dokončil budovu nového kláštera, nechal upravit požárem poškozený karmelitánský kostel uvnitř města a za městem na vršku Špičák nechal postavit kostel Zvěstování Panny Marie s rodinnou hrobkou. Z této doby (1699) pochází také mimořádně vzácná nástropní malba Petra Brandla na klenbě jednoho z reprezentativních salonů zámku.

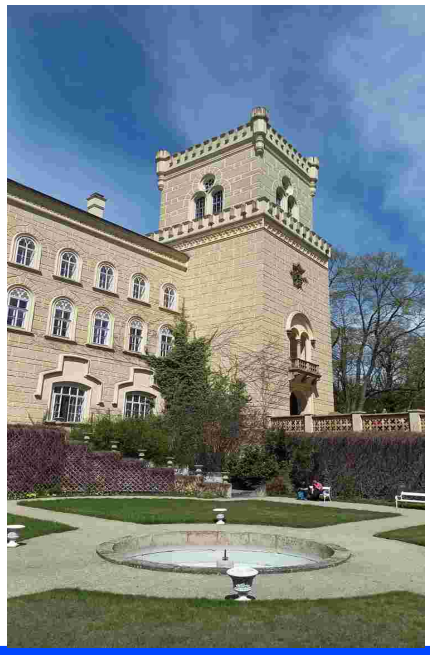
Mezi lety 1718 a 1766 drželi Chyše Kolowrat-Krakowští a Putzové z Breitenbachu. V roce 1766 získal předlužené panství ve veřejné dražbě Prokop I. Lažanský z Bukové.

Tím byla sloučena dohromady tři velká panství v této oblasti – Chyše, Manětín a Rabštejn. Lažanští panství vlastnili až do roku 1945.

Po smrti Prokopa I. roku 1804 došlo k rozdělení majetku mezi jeho dva syny Prokopa II. a Jana, čímž došlo v Čechách k rozdělení rodiny Lažanských na dvě linie – manětínskou a chyšskou. Po smrti Prokopa II. roku 1823 dědí celé panství jeho syn Prokop III. Za jeho éry získal zámek mezi roky 1856 a 1858 svou nynější podobu ve stylu tehdy módní novogotiky podle návrhu významného architekta Vojtěcha Ignáce Ullmanna. Prokop III. zemřel roku 1868 bezdětný. Následně díky sérii předčasných úmrtí přešlo podle řádu primogenitury panství na hraběte JUDr. Vladimíra Lažanského, který v roce 1917 zaměstnával coby domácího učitele svého syna Prokopa IV. Lažanského posléze významného spisovatele, novináře a dramatika Karla Čapka; Prokop následně v roce 1925 panství zdědil a vlastnil jej až do roku 1945, kdy mu bylo zkonfiskováno.

Bohužel, tento skvost západních Čech neměl to štěstí, aby byl vybrán mezi ty tzv. „ukazovací zámky“, a tak se stal kulturní památkou druhé kategorie. V roce 1946 se majitelem objektu stává Ředitelství lesů a statků, které je vystřídáno zemědělským učilištěm, později Střední zemědělskou školou. Největší zkáza zámku nastala v letech 1967 – 1989, kdy se správcem stává ONV Most. Prostory zámku byly do roku 1967 využívány jako škola v přírodě pro děti z pánevní mostecké oblasti, a to až do roku 1976, kdy byl zámek kompletně vyklizen a uzavřen, čímž nastalo období největší devastace. V červnu 1989 se vlastníkem zámku a přilehlého parku stala společnost Balnex a.s., která celý areál nabízela od roku 1993 k prodeji. Koncem roku 1995 projevil zájem o koupi zámku Ing. Vladimír Lažanský z Děčína, který od svého záměru neustoupil, a na počátku roku 1996 zámecký areál zakoupil s manželkou Marcelou s plánem tuto významnou kulturní památku zachránit. V roce 1996 byla zahájena celková obnova a oprava zámecké budovy, v roce 1999 byla otevřena první zámecká expozice, jež byla v roce 2009 rozšířena o prostory rezidence majitelů panství v 1. patře zámku.

Součástí zámeckého areálu je taktéž panský pivovar, který byl vystavěn v letech 1839 – 1841. Pivovarnictví v Chyších má však tradici již od roku 1580. V roce 2006 byla po 74 letech obnovena výroba kvalitního nepasterizovaného piva.

STAVĚNÍ MÁJE V LUŽANECH

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu 20. června jsme se spolu s rodiči nově narozených občánků sešli v Sále českého kvarteta na zámku v Lužanech, abychom společně přivítali všechny děti narozené od posledního vítání občánků v červnu 2025. A že dětí bylo hodně! Po kulturním pásmu dětí z místní školy a projevu starostky se rodiče 10 dětí postupně zapsali do Pamětní knihy obce Lužany, obdrželi drobné dárky a společně jsme se od p. Kubáta nechali vyfotit. Poté už mohly jednotlivé rodiny využít fotografických služeb a nechat se zvěčnit v nádherných prostorách lužanského zámku. Děkujeme Nadaci „Nadání J., M. a Z. Hlávkových“ za možnost konání tohoto slavnostního aktu.

Foto: Josef Kubát

Přivítáni byli tito noví občánci Lužan:

Zorka Hamplová, rodičů Soni Hamplové a Štěpána Hampla z Lužan čp. 206

Mia Šidlovská, rodičů Denisy Kalinové a Antonína Šidlovského z Lužan čp. 183

Viktorie Krejčířová, rodičů Adriany Loudové a Daniela Krejčíře z Dlouhé Louky čp. 20

Natálie Hamerníková, rodičů Elišky Drozdové a Jana Hamerníka z Lužan čp. 64

Sofie Červenková, rodičů Sabiny Pochylé a Jana Červenky z Dlouhé Louky čp. 10

Vojtěch Kaňák, rodičů Kamily Kaňákové a Luďka Kaňáka z Dlouhé Louky čp. 63

Jiří Hodan, rodičů Stanislavy Majerové a Petra Hodana, z Dlouhé Louky čp. 1

Ema Soukupová, rodičů Kateřiny Soukupové a Miroslava Soukupa z Lužan čp. 205

Rozálie Zavadilová, rodičů Blanky Zavadilové a Marka Zavadila z Lužan čp. 202

Diana Grasslová, rodičů Anny Grasslové a Karla Grassla z Lužan čp. 185

POHYB OBYVATELSTVA - KONEC ROKU 2024 A ROK 2025

NAROZENÍ
ROK 2024
Polívková Isabella

ROK 2025
Krysl Kryštof z Lužan čp. 17
Sládek Vojtěch z Lužan čp. 180
Komenda Matyáš z Dlouhé Louky čp. 37
Kolihová Diana z Dlouhé Louky čp. 20
Hamplová Zorka z Lužan čp. 206
Šidlovská Mia z Lužan čp. 183
Krejčířová Viktorie z Dlouhé Louky čp. 20
Kabát Ruben ze Zeleného čp. 42

PŘISTĚHOVANÍ
ROK 2024
Morávková Sofie do Dlouhé Louky čp. 60
Tykvartová Lucie do Dlouhé Louky čp. 60
Karban Lukáš do Lužan čp. 199
Stehlíková Eliška do Lužan čp. 199
Karbanová Natálie do Lužan čp. 199
Karbanová Sofie do Lužan čp. 199
Stehlíková Kristýna do Dlouhé Louky čp. 61
Tykvart Jan do Dlouhé Louky čp. 61
Senko Matěj do Lužan čp. 85
Senko Milan do Lužan čp. 85

ROK 2025
Štruncová Barbora do Lužan čp. 123
Štrunc Martin do Lužan čp. 123
Bílá Anna do Lužan čp. 52
Kojan Radek do Lužan čp. 213
Kojanová Kristýna do Lužan čp. 213
Kojanová Alžběta do Lužan čp. 213
Kojan Jonáš do Lužan čp. 213
Bouška Michal do Lužan čp. 142
Marešová Michaela do Lužan čp. 22
Soukup Miroslav do Lužan čp. 205
Soukupová Kateřina do Lužan čp. 205
Soukupová Sofie do Lužan čp. 205
Bradschetl Martin do Lužan čp. 122
Bradschetlová Monika do Lužan čp. 122
Vozáková Jana do Lužan čp. 13
Stehlíková Štěpánka do Dlouhé Louky čp. 61
Tykvart Tadeáš do Dlouhé Louky čp. 61
Ročkárová Lenka do Lužan čp. 160
Lobo Megan do Lužan čp. 160
Kovář Václav do Lužan čp. 186
Kovářová Nikola do Lužan čp. 186
Kovářová Sofie do Lužan čp. 186

PŘESTĚHOVANÍ
ROK 2024
Loudová Adéla z Dl. Louky čp. 20 do Dl. Louky čp. 24

ROK 2025
Szlachta Jaroslav z Lužan čp. 157 do Lužan čp. 198
Bláha David z Dl. Louky čp. 32 do Dl. Louky čp. 19

ODSTĚHOVANÍ
ROK 2024
Jílková Eva z Lužan čp. 67
Boučková Eva z Lužan čp. 67
Šulcová Helena z Lužan čp. 36
Zeman Libor z Lužan čp. 149

ROK 2025
Pfalzerová Aneta z Lužan čp. 31
Polívková Isabella z Lužan čp. 31
Blažková Milena z Lužan čp. 1
Melišová Lucie z Lužan čp. 104
Meliš Samuel z Lužan čp. 104
Senko Matěj z Lužan čp. 85
Senko Milan z Lužan čp. 85
Kolečkářová Monika ze Zelené Hory čp. 10
Kolečkářová Eliška ze Zelené Hory čp. 10
Krsová Dana z Lužan čp. 25
Stanglmeier Volf Kristýna ze Zeleného čp. 15
Němečková Marie ze Zeleného čp. 6

ZEMŘELÍ
ROK 2025
Nováková Jana z Lužan čp. 152
Hořká Blažena ze Zelené Hory čp. 6
Strizel Stanislav z Lužan čp. 119
Bešta František z Lužan čp. 131
Budková Jiřina z Lužan čp. 108
Skálová Marie z Lužan čp. 10
Burianová Marie z Lužan čp. 26

NAŠE NEJSTARŠÍ OBČANKA
PANÍ MARIE ŠOSOVÁ – 101 LET – GRATULUJEME!

BLAHOPŘEJEME/KULTURA OBČANŮM

Obecní úřad blahopřeje všem níže uvedeným jubilantům, kteří v 2. polovině letošního roku oslavili nebo oslaví výročí narození, a přeje jim do dalších let hlavně hodně zdraví, štěstí a rodinné pohody. V důsledku pravidel ochrany osobních údajů jsou uvedeni jen jubilanti, kteří s uveřejněním vyslovili souhlas.

ČERVENEC:
Magdalena Benediktová (84)
František Berka (81) – Zelené
Zdeňka Altmannová (90)
Naďa Horáková (80)
Vladislava Jambrichová (70)
Miloslava Červená (86)
Libuše Bořík ová (70)
Hana Kožíšková (74)

ŘÍJEN:
Venuše Šašková (71) – Dlouhá Louka
Václav Kožíšek (77)
Marie Racková (83) – Zelená Hora
Ladislav Šalom (70)

SRPEN:
Ladislav Toman (71)
Jaroslava Skálová (81)
Marie Langmajerová (75)
Václav Andrle (86)
Václav Hodan (79)
Miloslav Krýsl (84) – Dlouhá Louka
Miloslava Motlíková (70)
Marie Tykalová (75)
Václav Böhm (73)
Jitka Marková (70) – Zelené
Anna Andrlová (77)

LISTOPAD:
Jiří Dlouhý (78) – Zelené
Drahomíra Krotká (70) – Zelené
Ing. Jiří Vojtěch (75) – Dlouhá Louka
Hana Zábršová (83)
Anna Žižková (77) – Zelené
Jaroslav Wojnar (76)
Anna Klinerová (80) – Dlouhá Louka
Vlasta Pelíšková (75)

ZÁŘÍ:
Jaroslav Krotký (74) – Zelené
Václav Regner (78)
Eva Hodanová (77)
Zdeněk Fiala (70)
Ing. Marie Benediktová (86)
Marie Švyhlová (74)

PROSINEC
Blanka Šosová (73) – Zelená Hora
Hana Černošková (73)
Božena Vránková (82)
Jiří Kožíšek (74)
Jiří Matějka (70)
Karel Mikuláš (72)
JUDr. Vladimír Novák (71)
Věra Písařová (83)
Hana Polívková (70)

KULTURA OBČANŮM REGIONU – 2026/2027

Kultura občanům regionu je projekt Divadla J. K. Tyla v Plzni a Plzeňského kraje pro seniory z našeho kraje. Stačí si jen objednat a následně zakoupit vstupenky, doprava je zajištěna svozově a je zdarma. Zde je nabídka této sezóny:

Labutí jezero – Petr Iljič Čajkovskij – Velké divadlo (vstupenky 300 – 420 Kč) **11. 10. 2026** od 14,00 h.
Má-li balet ve všeobecném povědomí notoricky známý titul, je to nepochybně Labutí jezero. Nové nastudování čtyřaktového pohádkového příběhu je naplněno virtuózní taneční technikou a v širším kontextu dramaturgie plzeňského divadla je i apoteózou úcty ke klasice, kterou nelze v repertoáru opomenout. Pro baletní soubor pak mimořádná příležitost, jak umělecky obstát i před nejnáročnějším publikem.

Klec bláznů – Jerry Herman / Harvey Fierstein – Nové divadlo (vstupenky 430 – 795 Kč) **15. 11. 2026** od 14,00 h.
Jsme to, co jsme! Vůbec poprvé zamíří na plzeňské jeviště jeden z nejzábavnějších klasických muzikálů posledního půlstoletí. Odehrává se v atraktivním prostředí travesti klubu ve francouzském přímořském letovisku Saint-Tropez, provozovaného Georgesem a jeho partnerem Albínem, jenž je pod pseudonymem Zaza také hlavní hvězdou podniku. Běžné dny dvou mužů, kteří spolu dvacet let v dobrém i ve zlém žijí, pracují a vychovávají Georgesova syna Jean-Michela, však naruší nečekaná komplikace. Mladý Jean-Michel totiž pozve domů na večeři nejen svoji novou lásku Annu, ale i její matku a otce, bigotního konzervativního politika a nesmiřitelného odpůrce gayů. Celá návštěva se brzy začne vyvíjet úplně jinak, než si všichni původně představovali, což s sebou pochopitelně přináší spoustu nejrůznějších zábavných situací.
Bujarou komedii, ověnčenou mnoha cenami, uvede divadlo v hvězdném obsazení v čele s Lumírem Olšovským a Martinem Písaříkem v hlavní roli.

Psohlavci – Karel Kovařovic – Velké divadlo (vstupenky 240 – 370 Kč) **10. 1. 2027** od 14,00 h.
Dramatický příběh Psohlavců, jednoho z nejslavnějších děl Aloise Jiráska, přímo vybízí ke ztvárnění na operním jevišti. Toho se roku 1897 s úspěchem chopil zkušený operní skladatel a dirigent Karel Kovařovic a napsal dílo, s nímž v soutěži o novou českou operu dokázal porazit Fibicha i Foerstera. Psohlavci se záhy na to rozběhli po českých operních scénách a získali si oblibu u nejširší divácké veřejnosti.
Po více než půl století na plzeňském jevišti opět ožívá tento klenot české operní tvorby, líčící jeden z nejslavnějších příběhů dějin našeho regionu.

Strakonický dudák – Josef Kajetán Tyl – Velké divadlo (vstupenky 280 – 400 Kč) **29. 5. 2027** od 14,00 h.
„Já mám lásky, že nevím kam s ní, a proto jdu do světa!“
Jedna z nejpůvabnějších a nejkouzelnějších Tylových her o divokosti mládí a síle lásky. O tvrdohlavosti a sobectví, které dokážou zaslepit nejen oči, ale i srdce. O tom, že na rodné hroudě nikdo není prorokem, že v nouzi poznáš přítele – jen ho nesmíš přehlédnout! A že kouzla ani čáry vždy úspěch, natož štěstí, nezajistí. Švanda dudák je prchlivá povaha: rychle se nadchne, rychle se naštve, a ještě rychleji bouchá dveřmi. Milovanou Dorotku klidně nechá doma a hurá do světa za uznáním a penězi. Jenže, když se mu ze slávy zatočí hlava – tak jako se umí zatočit za horkého poledne – přichází strmý pád. Uražená ješitnost jej svede mezi polednice a lesní panny, cesta zpátky mezi milované však vede jen přes Šibeniční vrch. Zachrání ho očarované dudy, co Švandovi vyhrály slávu? Nebo Dorotka a její láska, která bývá silnější než všechna protivenství světa?

KRONIKA 50 LET ZPĚT – ROK 1976

Ve dnech 22. – 23. listopadu 1976 se konaly řádné volby do všech stupňů národních výborů a všech zákonodárných sborů v ČSSR. Volby se konaly už v klidném prostředí, kdy velká většina národa je spokojena – proti posledním volbám po létech 1968-1969, kdy byl vážně narušen klid a pořádek v celé naší vlasti a s. G. Husákovi, dnešnímu prezidentovi naší republiky, to dalo mnoho trpělivého přesvědčování celého národa, aby se celý národ zase znovu sjednotil a šel správnou cestou – cestou k socialismu.

Předvolební schůze v naší obci se konaly za velké účasti místních i občanů Dlouhé Louky a obce Zeleno, které patří pod MNV Lužany a mají poměrnou společnou kandidátku do MNV. Tajemnice MNV s. Eva Červená přečetla obsáhlou zprávu o plnění náročného volebního programu V. pětiletky MNV, který byl splněn beze zbytku a ještě se udělalo něco navíc. Všichni občané byli spokojeni a s důvěrou vyslechli nově navržené členy do MNV ze všech složek NF (Národní fronty). Velká většina členů do MNV jsou zase dřívější osvědčení pracovníci a jsou to tito:
Ludmila Beštová, Lužany
Eva Červená, Lužany
Josef Bláha, Lužany
Anton Koloros, Lužany
Josef Křen, Lužany čp. 5
Anton Levora, Lužany
Vlasta Pechanová, Lužany
Dana Psůtková, Lužany
Božena Sušanková, Lužany
Jaromír Švyhla, Lužany,
Václav Toman, Lužany
Josef Vlček, Lužany
Jaroslav Zalabák, Lužany
Jaroslav Beran, Dlouhá Louka
Václav Hřebec, Dlouhá Louka
Josef Kaňák, Dlouhá Louka
Josef Živný, Dlouhá Louka
František Berka, Zeleno
Josef Kožíšek, Zeleno
Miroslav Hořký, Zeleno
Jan Racek, Zeleno

Do ONV kandidovala s. Zdeňka Kratochvílová, učitelka ZDŠ v Lužanech. Celkový počet voličů zapsaných v seznamech voličů byl 586. Volby se konaly ve vzorně vyzdobeném sále KD v Lužanech, v klidu a pořádku. Manifestačně přišli všichni členové požárního sboru a též členky ČSŽ přišly manifestačně v průvodu od školy k volební urně, tak že na druhý den zbylo jen několik jedinců a někteří nemocní byli navštíveni v bytě s volební urnou. Občané obce Zeleno i Dlouhé Louky měli volební místnost, každá ve své obci, určená komise zde několikrát navštívila průběh voleb. Celkem odevzdáno 99,8 % všech platných hlasů pro MNV a celostátně kolem 99 % do všech stupňů NV i zákonodárných sborů.

Po volbách za 14 dní v neděli odpoledne, zase v sále KD se sešlo nově zvolené plénum na slavnostním veřejném zasedání. Pozváni byli všichni občané z Lužan, Dlouhé Louky a Zelena, kteří pozorně a s důvěrou sledovali rozdělení funkcí MNV. Na tomto zasedání byli zvoleni:
Předsedou MNV s. Václav Toman, který funkci zastával již v minulém volebním období;
předsedou finanční komise s. Josef Vlček, také funkci již zastával;
předsedou stavební komise znovu zvolen s. Josef Bláha;
předsedou komise veřejného pořádku nově zvolen s. Miroslav Švyhla;
tajemnicí MNV znovu zvolena s. Eva Červená.

Po vzoru jiných obcí i měst už počátkem r. 1976 byl ustaven při MNV „Sbor pro občanské záležitosti“.

Činnost tohoto sboru je vítání narozených občánků z obcí Lužan, Dlouhé Louky a Zelena, každoročně v letních měsících v representačním sále lužanského zámku a za r. 1976 bylo 10 dětí narozených v tomto roce. Dále sbor zasílá každému občanu těchto obcí blahopřání k jeho 70. narozeninách, dále blahopřání k 75. narozeninám a dále pak po 75. narozeninách pravidelně každým rokem.

Při každém narození dítěte také blahopřání a po úmrtí každého občana soustrastný dopis pozůstalým. S. Česák a s. Skála střídavě mají při každém pohřebním aktu občana z těchto obcí smuteční projev. Dále vystoupení na počátku i konci školního roku.

Předsedkyní je s. Eva Červená, tajemnice MNV, místopředs. M. Miltová, tajemnice Zdeňka Mračková – členové výboru Toman Václav, předseda MNV, Jana Bartoníková, Alena Šalomová, Anna Pelíšková, učitelka s. Daňková Marie.
Volební program na r. 1976:
Rekonstrukce mateřské školy 155 tisíc.
Rekonstrukce požární zbrojnice 102 tisíc.

Prodej rodinných domků
Smola Václav prodal rodinný domek čp. 112 J. Dvořákovi, Přeštice
Červený Václav prodal rodinný domek čp. 21 St. Bořikovi, Č. Poříčí
Frouzová Magdalena prodala rodinný domek čp. 47 ing. J. Kořenovi, Plzeň
Tykalová Růžena prodala rodinný domek čp. 43 K. Kaprovi, Plzeň

Demolice
Bartoník J. zboural starý rodinný domek čp. 48

Kolaudované domky
Štych Josef čp. 32, zde stávala hospoda „U Kolaříků“. Bartoník J. zboural starý bývalý domek, který koupil od bývalé nadační správy Hlávkova velkostatku a hned za ním postavil rodinný domek a dostal to číslo popisné 48, jako míval zbouraný domek. Černý J. čp. 142, Vránek Josef čp. 143, Hodan V. čp. 144, Kožíšek V. čp. 145, Ing. Bořil J. čp. 147, Petrželka Václav čp. 148, Šalom Jos. čp. 149, Červený V. čp. 150, Mašát Jaroslav čp. 151 a Novák Vladimír čp. 152. Pelíšek Václav čp. 120 a Koktán Miloslav čp. 122 provedli nástavbu svých rodinných domků.

Na konci roku 1976 má obec Lužany 152 čísel popisných a 578 obyvatel.

Rekonstrukce lužanského rybníka
Práce prováděné na lužanském rybníce v období prosinec 1975 až červenec 1976 představují hodnotu díla 576 000 Kčs. Bylo provedeno zesílení a přisypání hrází na svah, zpevněného kamenným pohozem. Celková kubatura navážené zeminy představuje 4 000 m^3. Kromě těchto prací se vybudovalo nové výpustní zařízení, s umístěním roury o průměru 70 cm a o 40 cm níže oproti rouře staré. V rybníce bylo vybudováno kádiště, šířky 9 m s oboustrannými sjezdy pro potřebu výlovu rybníka.

Uzavírací zařízení výpustného potrubí jest v nově vybudovaném železobetonovém požeráku. Výpustní potrubí má předsunutý vtok. Taktéž byla prohloubena odpadní stoka od hráze až do slepého ramene řeky Úhlavy. Možná, že vás bude zajímat, že kámen byl dovážen z Dubové Hory (Litice) u Nehodíva. Štěrkopísek byl dovážen z Chlumu u Třeboně, cement z Lehkova u Prahy. Zemina na rozšíření hráze byla dopravována z Přeštic. Všechny tyto práce provádělo Státní rybníkářství z Klatov.

Historický vlak

K výročí 100 let od zahájení osobní dopravy na trati Plzeň – Klatovy, projížděl vlak v sobotu 18. září 1976 v 11,30 hodin stanicí Lužany. Bylo předem oznámeno místním rozhlasem, aby občané viděli, jaké tenkrát jezdily vlaky. Měla prý to býti originál parní lokomotiva i osobní vozy, jaké jezdily před 100 lety. Myslím, že to originály nebyly. Lokomotiva byla malá a osobní, vozy plošinové, tak z doby I. republiky. Jenom cestující měli oblečení, jaké se možná nosilo před 100 lety, a vlakový personál měl hodně staré rakouské uniformy. Pro výpravčího vlaku měli s sebou ve vlaku uniformu, blůzu a čepici jakou skutečně před 100 lety výpravčí vlaku míval. Když vypravil vlak po staru, musel uniformu vrátit zpět do vlaku a ta byla použita zase v další stanici. V jednom voze se čepovalo pivo po staru, hrála dechovka, všechno po staru. Vlak stavěl v každé stanici a v Lužanech stál asi půl hodiny. Hojně diváků prožilo pěknou zajímavou podívanou. Divákům byly nabízeny odznaky „100 let železnice Plzeň – Klatovy“ za 8 Kčs.

Restaurace

Byla na úrovni r. 1975. Bylo zde prodáno 1160 hl piva a je to jen o 1 hl méně než v roce 1975. Celková tržba za všechno činila 799 690,- Kčs a je to o 7 075,- Kčs více než v roce 1975. Restauratérem je Zábrš Václav, který nastoupil 1. 6. 1975.

Prodejna masa

Ta prodávala od 1. ledna 1976 do 3. 4. a pak od 5. 4. 1976 se prodávalo maso a masné výrobky už v nové prodejně, do společné pokladny s koloniální prodejnou. Od 1. 1 do 3. 4. byl zde obrat 130 000,- Kčs.

Textil

Také se přestěhoval do nové prodejny od 5. 4. a měl celkem obrat 651 942,- Kčs a je to více o 163 324,- Kčs než v r. 1975. Vedoucí a zároveň jediná prodavačka této prodejny zůstává paní Zdeňka Mračková z Lužan čp. 15. Říká, že by prodala více, protože ještě je pořád přechodně některé textilní i průmyslové zboží nedostatkové.

Koloniál

Ceny základních potravin zůstávají nezměněny a byl zde obrat za r. 1976 celkem 2 169 784,- Kčs a je to více o 750 519,- Kčs než v roce 1975. Zde, jak už jsem uvedl, prodejna masa má zde společnou pokladnu.

Nákupní středisko

Jak už jsem uvedl v kronice 1975, zbývaly dodělat některé úpravné práce a jakmile to počasí dovolilo, začalo se ihned v r. 1976 v jarních měsících na dokončení prací, a tak konečně v sobotu 3. dubna 1976 začalo stěhování ze staré nevyhovující prodejny do nové, v současné době nejmodernější nákupní středisko. Současně se stěhovala i prodejna textilu do prostorného samostatného celku po levé straně nákupního střediska. Za pomoci některých cizích zaměstnanců Jednoty se zboží vystavovalo ihned do regálů a doplnilo se z nového prostorného skladu a tak se stalo, že už v neděli dopoledne byly prodejny úplně připraveny k započetí prodeje. Koloniál je samoobsluha.

Místní rozhlas vyhlásil, že prodejny jsou připraveny a že si každý občan může v neděli odpoledne volně prohlédnout všechny prostory nákupního střediska.

Před vchodem slavnostně vyhrávala kapela „Lužanka“ a předseda MNV Václav Toman učinil kratší projev na zahájení, v němž ocenil práci všech, kteří se na tomto díle podíleli, a také připomněl, že někteří občané, ale těch bylo poměrně málo, se vůbec nepodíleli a že se to udělalo i bez nich. Pak promluvil zástupce Jednoty a občané už mohli vejít do prostorů celého nákupního střediska za dozoru zaměstnanců Jednoty. Každému se to moc líbilo a v pondělí 5. dubna už mohl každý občan vyzkoušet prakticky nákup.

Ti, co se na výstavbě nákupního střediska nejvíce podíleli, celkem asi 25 lidí, byli pozváni ihned po projevech místním NV do přísálí kulturního domu, kam se přestěhovala i „Lužanka“, zde byli všichni pohoštěni a podle zásluhy dostal každý dárkový koš, a nebo dárkové balení poživatin. Byl zde i fotograf a některé snímky jsou uloženy v celku „lužanských rodáků“. Dobré dílo se podařilo.

Vedoucí prodejny koloniál a současně prodejny masa je paní Marie Hrubá z Přeštic, zástupce vedoucí paní Marie Hrabíková z Lužan, dále mladá paní M. Soukupová z Přeštic, rodačka z Lužan, dále mladá paní M. Wojnarová z Lužan a paní Červená Marie, bývalá vedoucí prodejny masa. Prodejní doba od 7,30 do 13,00 hodin a od 14,30 do 17,30 hod., v sobotu od 7,30 do 9,30 hodin. Všichni jsou spokojeni – zákazníci i prodávající. Samoobsluha, vše jde rychle, žádné fronty jako to bývalo ve staré prodejně. Jenom by bylo třeba v současné době větší příděly masa do této prodejny a některého koloniálního zboží, které je objednané paní vedoucí a není dodáváno v úplném množství a někdy vůbec ne, a pak je těžké vysvětlovat zákazníkům, proč není.

Český svaz žen v Lužanech 1976

Bylo získáno 7 nových členek a organizace má koncem roku 88 členů. K 55. výročí založení KSČ byla uspořádána beseda se s. Věrou Roučkovou, sestrou Julia Fučíka. Tato akce se vydařila, k pěknému zážitku přispěla též vhodná kulturní vložka, kterou ženy samy připravily. Na získání finančních prostředků byl uspořádán maškarní ples. Pro děti byl uspořádán dětský karneval a oslava „Dne dětí“. V oblasti výchovy dětí a mládeže se zapojily 3 ženy a to jako vedoucí zájmových kroužků zdejší ZDŠ. Ve spolupráci s NF v obci byla uspořádána oslava MDŽ. Ženy se společně zúčastnily oslavy 1. máje v Přešticích. 29. května uspořádaly ženy autobusový zájezd do Prahy s prohlídkou Hradu a památníku na Žižkově. Zájezd se líbil všem ženám a byl kladně hodnocen.

S. Volfová se stará o vývěsní skříňku. V září se 56 žen účastnilo v agitačních dvojicích v předvolebním období. K volební urně přišly všechny ženy společně a přidaly se k nim i ženy neorganizované.

V akci Z odpracováno 260 hodin, z toho 220 hodin při budování MŠ. V akci za zvelebení naší obce bylo odpracováno 1 220 hodin. Při úklidu na návsi provedly ženy nátěry zábradlí a starají se o úklid autobusové čekárny. Sebráno a odevzdáno 140 kg odpadových surovin, 100 kg šípků a 5 kg suchých léčivých bylin. Předsedkyní byla s. Zdeňka Kratochvílová, učitelka ZDŠ.

pokračování příště

KRONIKA OBCE ZELENÉ – VÝŇATEK Z KRONIKY PSANÉ V ROCE 1929 P. TOMÁŠEM VOVSEM

Až do světové války 1914-1918 lid nepožíval žádných výstředních jídel. Obyčejně co doma lid uvařil, to doma snědl. Jídla byla obyčejně z mouky a maso bývalo jen na Nový rok a na masopustě, potom na velikonoční a svatodušní svátky, o pouti, na dožínky a o vánočních svátcích. Nejvíce bylo masa o pouti. Za naších dědů a otců bývalo ještě hůře. Vyprávěli oni, jak placky bývaly z vokole (vařených – pozn. red.) prohnětených brambor jako puclíky. Můj otec říkal, než šel ráno do školy, že mu máma upekla placku a než došel k svatému Vojtěchu jí snědl a celý den byl ve škole o hladu. O mém dědovi jsem slýchal, že chodil se starým Kákolíkem (Janem Hegnerem čp. 15) vyřezávat stromy k Vícovu. Měli kus chleba na oběd, než přišlo poledne, chleba jim v šátku (v uzlíku) tak zmrzl, že když ho za zdí ovčína střížovského jedli, byl krví dásní jejich zbarven. Teprve po válce 1918 nastával v jídle obrat, a to jak na plotně, v hrnku, tak i v troubě. Pamatuju jako jinoch příjda z vojny, jak dívky stejného stáří se mnou si opisovaly recepty na pečení cukroví a na stole začal se objevovati každou neděli jmenovitě u těch rodin, kteří pracovali v Plzni, pravidelně každou neděli kousek (tak půl kila) masa. Nejlépe žilo se ve válce, o níž hned shora píšu (1914-1918). Lidé majíce peněz dost a nevědouce, jak to s nima dopadne, zabil si snad každý ve vsi v zimě vepře. Před válkou to činívali chalupníci a k nim se družil i dobře situovaný podruh.

Také nezřízenému zvyku bagování tu někteří muži holdovali. Za mé paměti bylo jich tu asi pět. Pochoutka tato (kousání tabáku) vymizela našimi táty v předmnichovské republice. Nejvíc bagovali nezdičtí komedianti. Můj praděd z Kaliště Martin Kašpar říkal jeho dceři Marii, když jí v jídle něco nechutnalo: „Já tě dam, že to není dobrý, jen tě dát lebadu jako v sedmnáctým roce, to by si prskala!“ To byl totiž tak velký hlad, že lidi jedli trávu, volili rozšířenou, a lidově se jí říkalo lebada. O tomto hladu píše také obecní kronika Kucíny – rok 1817. Pro sucho ten rok panující byla taková bída o píci, že ten můj praděd výše jmenovaný naraziv si železa na nohy jimi po dubách v lese lezl, listy jimi sbíral a je dobytkem krmil.

Svatební oběd vystrojovala tu po lidech vždy, kde se veselka odbývala, Marie Janská řečená „stará Marie“. Také v Toušojc kapličce v zarámované tabulce je o ní zmínka. Ona totiž sloužila dlouho na farách a tu se v kuchaření vyznala. Pěkný také zvyk býval – sousedská výpomoc ve vsi. Když kupříkladu chtěl někdo stavět, obešel si ves a všichni sousedé, jmenovitě chalupníci mu udělali nějakou tu fůru s potahem, ať již pro cihly, dříví do lesa nebo tašky. Zvyk tento se tu udržel až do roku 1928, kdy stavěl Slaměník – stodolu a Myslivec – maštal. Když se potom roku 1932 postavila kol Toušojc kapličky okresní silnice, zjednal si každý stavebník v čase vzmachu motorizace nákladní auto.

Také zpěv se ve vsi více rozléhal než teď. Za mých mladých let jsme večer zpívali na návsi. Do roku asi 1928 jsme si šli zapět o májových pobožnostech i ku kapli a někdy se po návsi nesla i hudba. Děvčata si nejraději zazpívala u tanečních zábav. To se chytly jedna druhou v podpažďí a chůzí utvořivše kolonu chodily po šenkovně a zpívaly. Zvyk tento se neustále menšil až tak kolem roku 1930 v hospodě U Strejců či Kákolů zanikl.

Poznámka: Na tohle, že se u nás méně zpívá než dříve, žehrá celý národ, a víte kdo je toho vinen – rádio. To snad je vina i toho, že se méně čte a také motorky. Vzmachem kýženého pokroku, vše na venkově pohasíná, jak říkám „oklešťuje se“. Pro samou práci, jak bude zítra, aby bylo na vezdější chléb, bere se na venkov jiný nezvyklý háv.

Chci tu nadále citovat veselost lidu Zelenských. Chci se zmíniti o některých nejapných výstřednostech, které o taneční zábavě tehdy panovaly. Tak například některý mládenec kavalír, který měl dost peněz, si dal před muzikanty vytroubit sólo. To jest, že si zatančil sám se svojí vyvolenou a ti ostatní se naň toliko dívali. Po nějaké chvíli si zase dala vytroubit sólo chasa z některé sousední vsi. Opět zase po nějaké chvíli si některý roztoužený mládenec vůči své milé nechal vytroubit takzvanou dámskou volenku, čekaje, zda ona proň přijde, aby se dozvěděl, zda skutečně oň stojí a takových dámských volenek se odbylo za zábavu povícero. Někdy bylo vytroubeno: „dámská volenka do odvolání“. Také nebylo žádnou vzácností, že se takový přepjatý kavalír potupně nechal vyprovodit jda domů před hospodu s muzikou. Musel ovšem hudebníkům zacvaknout a ti mu hráli pochod až na náves. To bylo ovšem zpravidla až k ránu. Od půlnoci a po půlnoci byli-li mužové v ráži, došlo i na volenku mužovskou. Ti si také vzali muzikanty do malé sence, kde popíjeli, a tady jejich popěvky vyhrávali někdy i hodinu.

KULTURNÍ AKCE V 2. POLOVINĚ ROKU 2026

29. 8.	Loučení s létem	hřiště TJ Sokol
12. 9.	Pouťová zábava	KD Lužany
13. 9.	Atrakce, stánky	park Lužany
19. 9.	Hasičský výlet	
26. 9.	Lužanský tulipán	
9. 10.	I. prodloužená tanečních	KD Lužany
17. 10.	Setkání seniorů	Hostinec Lužany
6. 11.	II. prodloužená tanečních	KD Lužany
7. 11.	Rockový bál	KD Dlouhá Louka
7. 11.	Lampiónový průvod	Lužany
listopad	VH TJ SOKOL	KD Lužany
listopad	VH SDH Dl. Louka	KD Dlouhá Louka
21. 11.	Turistický kvíz	KD Lužany
28. 11.	Rozsvícení stromečku	park Lužany
5. 12.	Mikulášská pochůzka	Lužany, Dl. Louka
12. 12.	VH SDH Lužany	KD Lužany
25. 12.	40. ročník pochodu	
prosinec	Vánoční koncert	kaple zámku

DOPIS JAKUBU JANU RYBOVI

V minulém čísle Lužanského občasníku jsme si připomněli 260. výročí narození a 210. výročí úmrtí Jakuba Jana Ryby. V souvislosti s tímto článkem nás navštívil pan Zákostelecký a věnoval nám strojově psaný fiktivní dopis panu Rybovi tak, jak to cítil a napsal v roce 2009 sám pan Zákostelecký.

22.prosince 2009
Přeštice

Vážený pane učiteli.

Možná jste si někdy ve svém zoufalství představoval, že jednou bude lidská společnost lepší, uznalejší a kultivovanější. Od Vaší doby uplynulo 200 let a svět je stále plný intrikánů, zloby a závisti. Jako za Vašich časů.

Co hudby se týče, Čechy už dávno nejsou konzervatoří Evropy. Hudba sice zní z každého obydlí, ale není to produkt lidského muzicírování jako za Vašich časů.Celý ten zázrak umožnuje vývoj techniky. Elektřina zajišťuje teplo a světlo v domácnostech i školách. Také rozehrává přístroje, které hrají jako celý orchestr. Dnes si můžeme zakoupit jakoukoli nahrávku na malém kotoučku, který vypadá jako lívanec. Ten lívanec zasuneme do přehrávače a můžeme poslouchat. Chce-li si někdo povídat s přítelem, žijícím někde v Austrálii, sáhne do kapsičky pro mobilní telefon, velikosti krabičky na šnupavý tabák, a během několika vteřin může mluvit. Svět se nám díky technice scvrknul do malého městečka velikosti Vašeho Rožmitálu. Možná se, pane učiteli, teď domníváte, že máme k sobě díky té technice blíž, ale opak je pravdou. Dnes ve městech neznají lidé ani své sousedy.

Za Vašich časů jste učili děti kromě zpěvu a hudby také roubovat stromy a chovat včely. Byly to moc praktické dovednosti, které vedly k soběstačnosti a lásce k přírodě. My, bohužel, přes ty naše technické krámy už včelu ani nevidíme. Děti dnes sedí u počítačů, což jsou naše nejvýkonější stroje,které spojují každého s každým, ať žije kdekoliv. Letadla nás dopraví na libovolné místo na Zemi za pár hodin. Stalo se mi onehdy, že jsem si koupil v obchodě sušené švestky dovezené z Ameriky. Představuji si Vás, pane učiteli, jak nevěřícně kroutíte hlavou, neboť jestli něčeho bylo ve Vaší době dostatek, byly to právě křížaly. Jak se může vyplatit dovážet sušené švestky z Ameriky do Evropy? To nechápu ani já.

Pro Vás, pane učiteli, mám s nadcházejícími vánočními svátky dobrou zprávu. Na ty zmíněné „lívance" je možné nakopírovat statisíce dokonalých nahrávek. Vaše líbezná „Česká mše vánoční" byla na tyto nosiče nahraná již před léty a získala si mnoho nadšených obdivovatelů nejen v Čechách, ale na celém světě, kde patří k pohodě těchto svátků. Všude budí upřímný obdiv k Vám, jako tvůrci. Vím, napsal jste několik set skladeb a možná se Vám popularita jedné bude zdát málo. Ale považte, po slavném Voltairovi, kterého znala tehdy celá Evropa, zbyl do dnešních dnů jen drobný spisek - Candide.

Dvěstě let nám, jak vidíte, hodně přineslo, ale také hodně ubralo. Lidé se sobě vzdalují, neumějí si naslouchat, slova se stávají zdrojem nedorozumění a v umění už nejde o krásu, která měla člověka zušlechtovat. Morální zásady se vytrácejí. Dnes opisují i někteří učitelé a to dokonce na univerzitě. Chamtivec je považován za chytráka a slušný člověk za hlupáka.

Vy jste, pane učiteli, přišel do Rožmitálu jako velice vzdělaný člověk, plný krásných a šlechetných plánů. Svým myšlením jste ale dalece předběhl svou dobu, a tak zůstal nepochopen. Avšak i dnes byste svou pílí a všestranností budi údiv a závist. I dnes byste musel čelit podprůměrným hlupákům, kteří umí jen intrikovat a závidět.

Zdeněk Zákostelecký

JAROSLAV PREISS – 80. VÝROČÍ ÚMRTÍ
8. 12. 1870 – 29. 4. 1946

Jaroslav Preiss patřil nesporně k nejvlivnějším mužům první Československé republiky a nejvýznačnějším představitelům Živnobanky. Byl ale také rozporuplná osobnost. Za první republiky jej jedni – z liberálněpravicových kruhů – nazývali kapitánem československého průmyslu, pro druhé z levicových seskupení představoval „žraloka od Prašné brány“, kde sídlila Živnobanka. Ani T. G. M., který se s ním často stýkal, mu nedůvěřoval. Leckdy jej vnímal jako protivníka, zejména politického.

Sám Preiss se o svých postojích vyjádřil v dopise Masarykovu kancléři Přemyslu Šámalovi v září roku 1926: „Moje hospodářské poslání mne odvedlo od politiky a víš, že jsem na veškeré své funkce ve straně i mimo stranu rezignoval. To proto, poněvadž jsem došel k přesvědčení, že hospodářská působnost a speciálně v ústavu tak důležitém, jako jest ústav, v jehož čele stojím, nemůže snésti jednostranné působení politické v některé straně.“ Neodpovídalo to skutečnosti – k politice měl Preiss blízko už od mládí jako chudý, ambiciózní student.

Jaroslav Preiss se narodil 8. prosince 1870 v Přešticích na Plzeňsku, v městečku, které se pyšnilo dvěma slavnými rodáky – skladatelem Jakubem Janem Rybou a mecenášem Josefem Hlávkou. Otec, nemajetný advokátní koncipient, mohl těžko předpokládat, že jednou bude jeho syn vydělávat až 18 000 korun denně. Sám Preiss o dětství nikdy nemluvil. Po přestěhování do Domažlic odešel na gymnázium, kde na přelomu 80. a 90. let 19. století studovali budoucí spisovatel Jindřich Šimon Baar, filozof Emanuel Rádl a známý lékař Josef Pelnář. S Baarem si Preiss dopisoval celý život.

Lehce zakulacený gymnazista Jaroslav už tehdy začal publikovat ve školním časopise Lípa. Jeho pojednání byla romantická. Například v příběhu Vesnický poeta vzplane chudý mladík láskou k rychtářově dceři, rychtář jej za to vyžene ze vsi a poškozený chlapec si vybuduje v lese jakési podivné obydlí, v němž vyrovnaně chřadne a nakonec umře. Nad jeho rakví se přizná rychtářka, že je mladíkovou matkou, a poté umírá ona i dcera. Zůstane rychtář, kterému se alespoň podařilo zabránit incestu.

Takové psaní mělo pramálo společného s Preissovou pozdější činností. Na podzim roku 1889 se ani ne devatenáctiletý Preiss odebral do Prahy na právnická studia. Národohospodářství, v němž se tehdy juristé důkladně vzdělávali, se stalo jeho osudem. Své vědomosti si ještě doplnil v Lipsku, Heidelbergu a Paříži.

Na počátku 90. let 19. století se Preiss sblížil s hnutím takzvané Omladiny a vyšetřovaly ho rakouské úřady. Individualistický, chytrý a velmi ambiciózní Preiss, rozhodnutý „zbavit se skromných poměrů“, nebyl žádným jakobínem a fanatickým revolucionářem. A tak v době, kdy policie v únoru roku 1894 poslala do vězení několik desítek omladinářů, utekl do Solnice v Orlických horách a tam se připravoval na rigorózum. Titulu JUDr. si vážil.

Chvíli koketoval se socialismem, ale v únoru 1896 prohlásil: „My pokládáme sociální demokracii za svého základního nepřítele, kolektivismus je s námi v úplném rozporu.“

Neobyčejně jej přitahovala novinařina – proto usiloval v roce 1900 o místo hospodářského redaktora v Národních listech. Dostal je a právě tam se seznámil s českými průmyslníky, zejména z oblasti textilu.

Preiss psal velice fundované národohospodářské články a v roce 1902 se stal tajemníkem Severočeských průmyslů textilních. Snažil se, aby se české podniky vyrovnaly německým a získaly podnikatelskou dravost.

V té době se začal sbližovat se Živnobankou. V roce 1907 se stal šéfem hypotekárního, později průmyslového oddělení Živnobanky. Pozdější ředitel téže banky Antonín Tille o něm napsal: „I v neodvislosti byla jeho síla, vědělo se o něm, že má kdykoliv možnost vrátit se ke svému povolání žurnalistickému.“

Ke vstupu do banky mu pomohl politik Karel Kramář a v roce 1911 se stal náměstkem vrchního ředitele – druhým mužem ústavu. Politicky se sblížil s Kramářovými mladočechy a stal se poslancem zemského sněmu. Významné postavení Živnobanky stvrzovala i její nákladná budova Na Poříčí a Preiss si toho byl vědom.

Na začátku Velké války měly všechny české banky dohromady kapitál 260 milionů korun, z toho Živnobance patřilo 80 milionů. V roce 1918 tvořil její kapitál 30 procent akciového kapitálu všech českých bank. Pro Preisse znamenala válka zlom. Z finančníků se nejvíc podílel na bojkotu rakouských válečných půjček.

Vedle toho se zapojil do domácího odboje, získával ekonomické a finanční zprávy, financoval odbojovou činnost a vedl odbojové ústředí v Živnobance. I proto na něj upřela pozornost policie. Obžalovali ho z velezrady a v roce 1916 zatkli s Karlem Kramářem a Aloisem Rašínem.

Šlo o hodně. Proces mohl skončit, jako se stalo u Kramáře a Rašína, rozsudkem trestu smrti. Teprve teď se mělo rozhodnout, zda bude Preiss „pánem, nebo skončí na šibenici“. A to už se staral o rodinu. Vzal si v červnu Olgu Dostalovou ze slavné herecké rodiny a měl s ní tři dcery – Olgu, Věru a Jarmilu.

Preisse uvěznili ve Věži smrti na vídeňské Hernalser Gürtel. Nebylo to tak úděsné – nechával si donášet zvláštní jídlo, a strážným dokonce koupil slaměné papuče, aby po chodbách nedupali.

Amnestie císaře Karla z července roku 1917 vše vyřešila. Preisse propustili a už 3. října 1917 se stal vrchním ředitelem Živnobanky a začal se podílet na vypracování koncepce fungování ekonomiky v budoucím státě, amnestie dostala z vězení i zmíněné Kramáře a Rašína.

Preiss se scházel s ostatními národohospodáři u starosty Československé obce sokolské dr. Josefa Scheinera, jehož syny si později vzaly dvě Preissovy dcery. A právě

pokračování z minulé strany

pod Preissovým vedením se po roce 1918 Živnobanka vypracovala v nejdůležitější kapitálové centrum Československa.

V té době se Preiss velmi sblížil s politikem Aloisem Rašínem. Ferdinand Peroutka o tom napsal: „Je bezesporu, že Rašín spatřoval v dr. Preissovi největší autoritu na poli finančním, jakou stát má. Je tak i vysvětlitelné, že mu pomáhal."

Živnobanka si postupně podřídila stěžejní průmyslové a obchodní podniky (například Poldinu huť) a její postavení umožnilo Preissovi zasahovat do politiky i dění v republice. S Rašínem zastával pozici stoupence pevné měny a díky tomu se ČSR stala ostrůvkem měnového pořádku.

Preiss také prosazoval nostrifikaci – přenesení center největších podniků a společností z Vídně a Budapešti do republiky. O „počeštění" požádala Škodovka, Rustonka, Ringhoffer a další. Preiss budoval svůj ústav jako zcela český a v jeho správní radě zasedali pouze Češi. Byl přísný šéf, trval na ukázněnosti a postihoval finanční neschopnost a nedbalost. V roce 1921 tvrdě zlomil stávku svých zaměstnanců.

Preiss patřil k „lidem politickým" – podporoval Masaryka a Hrad. Večeřel s prezidentem, sháněl pro něj informace a organizoval schůzky. Později vznikly nesmyslné teze, že jeho banka dotovala Masaryka penězi a získávala jej pozvánkami na Preissovy vepřové hody a hony.

Podle historika Antonína Klimka (Boj o Hrad, Panevropa 1996): „Hradní bankou byla spíš Legiobanka než Živnobanka. Preiss sice patřil do úzkého kruhu osob majících četné i neformální styky s hlavou státu a snažil se urovnávat vztahy mezi Hradem a Kramářovou národní demokracií, avšak od sklonku 20. let byl u Masaryka, kterému bylo namluveno, že se chce stát prezidentem, osoba podezřelá."

Skutečností zůstává, že na Preisse chodili „žalovat" mnozí a Masaryk jej podezíral, že hledí pouze na zájmy banky. V roce 1930 si v zápiscích u jeho jména napsal: „Nevěřit." Přesto se Preiss snažil přesvědčit svou stranu národní demokracii (do ní se přerodili mladočeši), aby podporovala Hrad, a snažil se zmírnit dávné rivalství mezi Kramářem a Masarykem. O Kramářovi v druhé polovině 20. let valné mínění neměl. Prohlásil o něm: „Nelze s ním počítat: nepracuje, nestará se o nic, dělá chybu za chybou."

Také k Benešovi měl výhrady – považoval jej za ekonomického diletanta. Tak či tak, jeho největší vášní se stala práce. Na druhé straně měl plat, který si sám stanovil (nedá se přesně určit kolik), a užíval si za něj.

Ve sváteční dny nikdy Preiss nepracoval. Rád cestoval, zejména do Francie, a to i v pozdním věku. V roce 1926 koupil od orlických Schwarzenbergů statek Lavičky, a i když vlastnil více objektů, právě Lavičky se staly jeho domovem. Měl sbírku obrazů a knih a také největší sbírku pornografických obrázků v republice. Rád si je prohlížel.

Patřil ke štědrým mecenášům – finančně podporoval básníka J. S. Machara, malíře Jožu Úprku a mnohé další.

Rodinné zázemí tak šťastné neměl. Manželka mu zemřela už v květnu roku 1921. Prohlásil o ní: „Byla mi nejlepším přítelem."

A s dcerami byly potíže – neustále žebraly o peníze. Preiss například v roce 1932 zaplatil Olze apanáž až 163 000 korun. Vzápětí chtěl její manžel Josef Scheiner další peníze. Preiss mu odepsal: „Je-li mi něco nepříjemné, pak jest to ustavičné stěžování a kverulantství. Prošel jsem také životem a probojovával jsem se v něm bez jakýchkoli podpor."

Nejhůř dopadl s hysterickou nejmladší dcerou Jarmilou, proslavenou svým nezřízeným životem. Vzala si cukrovarnického podnikatele Joea Hartmanna a v roce 1934 musela být dokonce zbavena svéprávnosti a odvezena na Veleslavín – do blázince.

Štěstí bankéře ale neminulo: Preiss se znovu oženil s o patnáct let mladší Jarmilou Dimmerovou.

Vytvořila mu dokonalé zázemí. Potřeboval to. Třicátá léta pro něj probíhala klopotně. Zejména jeho vztah k Němcům se ukázal jako problematický. Na bankéře doléhalo stáří a ztrácel politickou soudnost.

K veliké nelibosti T. G. Masaryka se Preiss vrátil v roce 1934 z Německa a našel jistá slova pro uznání hitlerovců. Oceňoval německou ekonomiku a ucházelo mu politické pozadí. Preiss dokonce uvěřil v roce 1936 slibům německého ministra Hjalmara Schachta, že za loajálnost ušetří české bankovnictví.

Všechno proběhlo jinak. Preiss sice odešel v červnu roku 1938 do výslužby, ale předsedou banky zůstal až do roku 1942. A začaly se dít věci. Po mnichovské katastrofě naivní Preiss s Rudolfem Beranem jednali s Němci. Tehdy se dokonce uvažovalo o jeho prezidentství. Nakonec zvítězil Emil Hácha.

Na druhé straně pomáhal finančně svým židovským zaměstnancům. V prosinci roku 1942 se odstěhoval do Laviček.

Bylo mu dvaasedmdesát, měl poruchu srdce a otoky nohou. V noci z 30. na 31. května 1945 jej právě tam zatkli. U výslechů se prý zhroutil a pletl si jména. V listopadu jej převezli do nemocnice, v lednu roku 1946 jej zatkli znovu. Nakonec jej pro špatný zdravotní stav propustili. Zemřel 29. dubna 1946 ve svém smíchovském bytě zklamaný a nepochopený. Dnes ho připomíná deska v Přešticích z prosince roku 1995 na místě, kde stával dům, kde se v r. 1870 narodil.

Bankéřův majetek byl rozkraden, jeho část konfiskována. Zlomek jeho obrazů a knih převzala Národní galerie a Národní knihovna.

Zbytek, včetně nábytku z Laviček, šatů, šperků, dekorací, se prostě ztratil.

Zbylý Preissův rodinný majetek zabavil Zemský národní výbor na základě prezidentských dekretů v listopadu roku 1948. V srpnu 1951 byly znárodněny také Preissovy pozemky.

Zdroj:novinky.cz

MÍSTNÍ KNIHOVNA LUŽANY - 2025

V roce 2025 byla místní knihovna přístupná veřejnosti každé úterý od ledna do června a od září do prosince v době od 18,00 do 19,00 hodin. Místní knihovna Lužany sídlí v budově Obecního úřadu v Lužanech na čp. 25.

Stav knihovního fondu v majetku obce k 31. 12. 2025 je ve výši 690 knižních jednotek, z toho je 90 knih žánru naučného a 600 knih krásné literatury. Náklady na nákup periodik – Přeštické noviny a čtvrtletník Pod Zelenou Horou činil 550,- Kč. Za rok 2025 byla provedena výměna 2 knižních souborů z Městské knihovny v Přešticích s celkovým počtem 160 knih.

K 31. 12. 2025 je registrováno 97 čtenářů, z toho je 47 aktivních čtenářů, dále je z tohoto počtu čtenářů do 15 let 7 dětí. Během tohoto roku bylo uskutečněno 113 návštěv knihovny. Webové stránky knihovny navštívilo celkem 55 virtuálních návštěvníků. Čtenáři si vypůjčili 1 naučnou knihu pro dospělé a 346 knih beletrie pro dospělé, 1 knihu naučnou pro děti a 87 knih beletrie pro děti a v neposlední řadě bylo evidováno 10 výpůjček periodik. Do těchto počtů se již nezapočítávají fiktivně prodloužené výpůjčky – prolongace.

Z důvodu ukončení původní licence na webové stránky knihovny, byly v dubnu 2025 vytvořeny nové stránky – díky Ing. Robertu Šimonovskému.

17. června 2025 proběhlo v knihovně ve spolupráci se Základní školou a mateřskou školou Lužany pasování prvňáků na malé čtenáře. Bylo pasováno celkem 5 malých školáků.

Pod hlavičkou Místní knihovny v Lužanech pracoval kroužek „Malí šikulové“ a dětský klub „MIMIMAMI“. V kroužku se děti ve věku 2 – 6 let pravidelně scházely 1 x týdně ve čtvrtek odpoledne, celkem za rok 2025 bylo uskutečněno 29 lekcí s celkovým počtem 116 návštěv dětí. Děti tvoří různé tematické výrobky, ve volném čase si hrají nebo malují. V dětském klubu „MIMIMAMI“, kde se setkávají maminky se svými ratolestmi do 3 let, se při 15 setkáních uskutečnilo celkem 60 návštěv. Při svých setkáních maminky sdílejí své mateřské slasti i strasti a děti navazují své první kontakty se svými vrstevníky.

Věra Petrželková

POVĚST O SIROTČÍ LOUCE

Odedávna se v Přešticích říkalo, že kdykoli měli panští sklízet sena z luk, že musí pršet. Proč tomu tak bylo, praví následující pověst:

Byl prý kdysi pod Střížovem chudý uhlíř, který v hustém lese pálil v milířích dřevěné uhlí. Žil se svou početnou rodinou velmi skromně v malé chatrči. Vedle stál malý chlívek a v něm kravka a dvě kozy, hlavní živitelé celé rodiny. Vrchnost dala uhlíři ze své velké luční rozlohy do užívání kousek louky, jež se dosud rozkládá po pravém břehu Úhlavy směrem od města k mostu. Loučka dávala dostatek sena i otavy pro uhlířův dobyteček, a tak bylo o obživu postaráno.

Náhle však došlo k neštěstí. Uhlíř byl při porážení stromů zasažen padajícím kmenem, těžce raněn a po několika dnech utrpení zemřel. Rodina zůstala bez živitele. A aby nezůstalo při jedné ráně, brzy přišla další. Vrchnost odejmula vdově loučku s tím, že jí už po mužově smrti nenáleží. Dobytek pošel hlady a zoufalství rodiny dosáhlo vrcholu.

Hrabivost a bezcitnost pánů však došla odplaty. Kdykoli měli panští sklízet z luk, začalo prý vydatně pršet, a i kdyby jinde vody neukáplo, jejich louky zmokly všecky. Posečená sena i otavy zrezivěly a sklizeň nebyla k ničemu.

Louku, jež kdysi patřívala uhlířovi, nazval lid „Sirotčí loukou“.

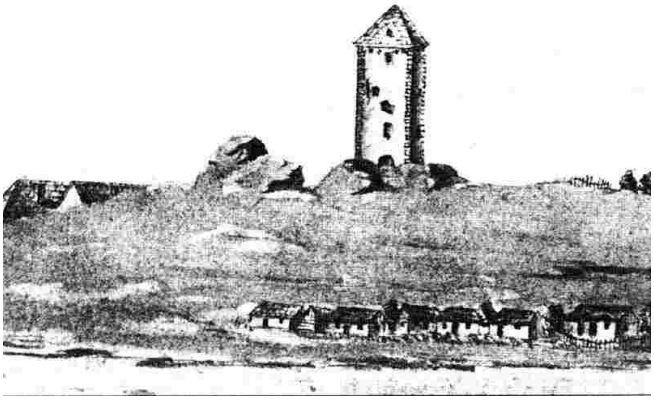
O PŘEDZVĚSTI SMRTI PÁNŮ PŘÍCHOVSKÝCH VE SKOČICÍCH

Na kraji vsi Skočice je po pravé straně vyvýšenina, pozůstatek starého tvrziště. Na tvrzi Skočice po staletí seděl rod Příchovských. Tradovalo se, že jeho příslušníci byli vždy předem upozorněni různými znameními, měl-li někdo z nich zemřít.

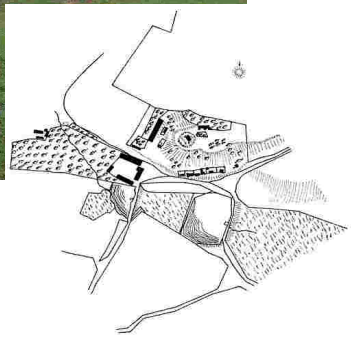
Když zazněly nočním tichem z okolních lesů zvuky trub a lesních rohů, dali se lovečtí psi na tvrzi do zoufalého vytí, a v několika dnech nato zemřel ten mužský člen rodu, který holdoval myslivosti a rád pořádal hony. Měli-li zemřít voják povoláním, bylo slyšet válečnou vřavu a třesk zbraní, jako když vojsko táhne do boje. Před skonem milovníka koní řehtali zničehožnic neviditelní koně, a ozval-li se o půlnoci pod tvrzí líbezný zpěv, znamenalo to smrt toho, kdo rád zpívá a miluje hudbu. Jak však zaznamenal už Bohuslav Balbín, nejjistějším znamením ovšem bylo, když spadla z podstavce socha sv. Jana Křtitele.

Tradovalo se, že pod tvrzí stále existují hluboké sklepy se sudy s vínem z dob, kdy páni hodovávali. Ale ač sousedé kopeček prokopali křížem krážem, nikdy nic nenalezli.

(Z rukopisné pozůstalosti odb. učitele F. Bastla)

Bývalá tvrz Skočice

KLUBÍK „MIMI-MAMI“ A KROUŽEK „MALÍ ŠIKULOVÉ“

Děkuji všem maminkám, které dochází do klubíku MIMI-MAMI za účast a dětem, které již nastoupily nebo se chystají do mateřské školy, přeji hodné paní učitelky a spoustu nových kamarádů :-)

Na zámku jsme přivítali hodně nových občánků a tak doufám, že se na podzim opět sejdeme.

Malí šikulové byli, jak jinak, zase šikovní :-D Poměr kluků a holčiček byl letos skoro fifty-fifty. S tvořením jim statečně pomáhali nejen maminky, ale i tatínkové a babičky. Děkuji jim za jejich trpělivost a už teď se těším na další báječné chvíle s jejich ratolestmi.

Vaše Vendy ♥ Václava Koukolíková (721331277)

OCHOTNICKÝ KROUŽEK

Začátek roku jsme zahájili 22. ledna valnou hromadou v Přešticích „V Háječku“. Zhodnocena byla ochotnická činnost za uplynulý rok. Další období pak bylo ve znamení příprav masek a příprav samotného divadelního bálu. Sotva jsme se rozkoukali, byl za námi hasičský i sportovní ples a čekal nás ten náš maškarní a kostýmový, konaný v pátek 20. února. Přípravě jsme opět věnovali hodně času, od zvaní po jednotlivých nemovitostech, výzdobu sálu až po přípravu jednotlivých částí bálu. Hudba „Přeštická šestka“ byla zajištěna již od loňského bálu, a tak nic nechybělo pro vypuknutí maškarního veselí.

A že bylo veselo! Na sál postupně přicházely jedny masky lepší než druhé, větší skupinky pak měly vždy pěknou choreografii nástupu. Mohli jsme tak spatřit hráčky badmintonu, lezoucí hlemýžď za jejich vysněným salátem nebo ovečky s bačou a živým psem, který své stádo uhlídal před zlým vlkem. Na sále jsme dále viděli skupinu v čele s Danem Nekonečným a velkým překvapením byl znak obce Lužany, který předvedla místní omladina. Masek a převleků bylo na sále spousta, všechny byly moc hezké a povedené.

Na bále jsme prodávali nejen slané tyčinky, ale také sladké věnečky, po vyhlášení nejlepších masek a odmaskování pak nechyběla ani dámská volenka. „Přeštická šestka“ nenechala nikoho na pochybách, že je tou pravou kapelou, která zajistí výbornou atmosféru na tomto, řekněme, do jisté míry uvolněném a hlavně zábavném bále. Děkujeme všem, kteří obohatili pestrými maskami náš bál. A v neposlední řadě děkujeme p. Milanu Janochovi za skvělou fotodokumentaci a předání certifikátu za 900 000 zhlédnutí videa z minulého maškarního bálu na Facebook stránce, které vytvořil právě on. A samozřejmě i video z letošního roku mělo velkou sledovanost.

1. místo – šneci
2. místo – ovečky
3. místo – Dan Nekonečný
4. místo – znak obce
5. místo – badminton
6. místo – myčka aut

Po bále nás čekaly divadelní zkoušky, kde jsme oživili naši paměť textů Dívčí války a mohli se předvést s touto hrou v Divadle v pavilonu, které patří Tělocvičné jednotě Sokol Plzeň III – Bory. V neděli 15. 3. jsme se předvedli v téměř zaplněném sálku a už se těšili na další představení, tentokrát 21. března v Bolešinech. I tady jsme našli vděčné publikum, které si přišlo při naší veselohře odpočinout od starostí všedních dní.

Ve středu 18. 3. se sešla většina členů ochotnického kroužku v lužanském parku u zámku, aby zde provedla velký jarní úklid. Byly ostřihány keře, vyhrabáno staré listí a vše bylo naloženo na připravený přívěsný vozík. Po brigádě jsme poseděli v místním hostinci a nechybělo ani občerstvení jako odměna za vykonanou práci.

Velice vydařenou akcí se stala oslava Dne dětí, která se tradičně konala na hřišti TJ Sokola Lužany. Ze soboty 30. 5. byla přesunuta na neděli 31. 5., a protože tento den se neodehrával na hřišti fotbalový zápas, mohlo být zahájení posunuto na 15. hodinu. Ze začátku jsme měli obavy o účast dětí, ale dešťové mraky se vypršely ještě před začátkem akce a po celou dobu nám již počasí přálo a bylo příjemně teplo a slunečno.

Na počátku si děti vyzvedly kartičky a pak už mohly společně s rodiči putovat historií až do současnosti. Na jednotlivých stanovištích plnily úkoly, za které pak dostávaly odměny. Na hřišti a v jeho nejbližším okolí jsme tak mohli zaznamenat jednak historii opravdu vzdálenou – děti hledaly dinosauří vejce v písku, ale také zápasily s pravěkou golfovou holí, házely kroužky nebo polštářky.

U princezny pak jezdily slalom s koloběžkou, u Bílé paní stavěly z kostek hrad. Co dítě, to hradní originál. Pro menší děti to byl většinou oříšek, když musely dát dohromady postavičky z jednotlivých Večerníčků. Velice lákavý byl i malý bazének, kde hledaly shodné rybky. Závěr pak samozřejmě patřil občerstvovacímu stanovišti, kde si děti vyzvedly pití a špekáčky. Ty si pak opekly na připraveném ohništi. Ochotnický kroužek, který akci pořádá, by chtěl tímto poděkovat obecnímu úřadu za věnované občerstvení, sboru dobrovolných hasičů za finanční příspěvek a TJ Sokolu pak za poskytnutí prostor pro pořádání této akce. V neposlední řadě také J. Havránkovi za hudbu a doprovodné slovo a Martině a Pátovi za otevřený kiosek. Samozřejmě velké díky posíláme také naší omladině, bez které bychom si tuto akci již nedokázali představit.

Právě prožíváme čas prázdnin ve znamení slunce, koupání a dalšího sportování, ale i výletů, dovolených, zkrátka všech krato-chvílí, které jsou typické pro letní období.

Proto přejeme, abyste toto období prožili co nejlépe a načerpali spoustu sil a pozitivní energie do dalšího období.

Za ochotnický kroužek
Věra Petrželková

SDH LUŽANY

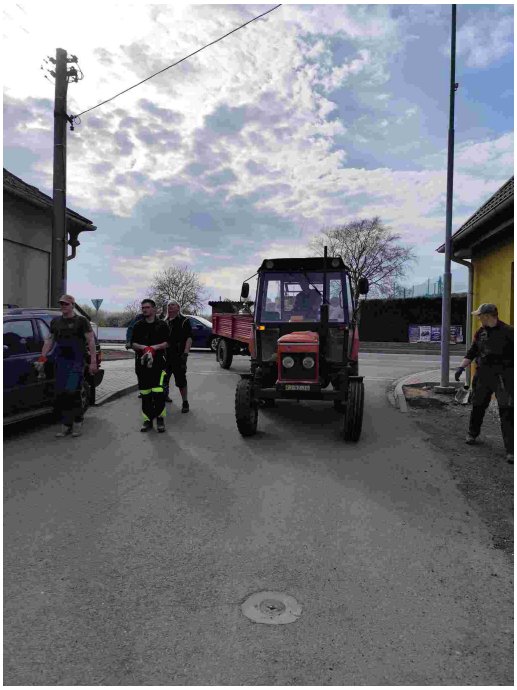
Vážení hasiči a příznivci,

klid a sváteční pohodu o Vánocích a Silvestru vždy přeruší na začátku nového roku přípravy na tradiční hasičský bál. Již na první výborové schůzi, která se konala 6. ledna, jsme se dostali do obvyklého tempa přípravami na bál – zvaní po vsi, tombola, služby na sále, slané tyčinky, příprava sálu… Zkrátka je toho na přípravu dost. Naštěstí už po několik let velkou část příprav a průběhu samotného bálu vzali na svá bedra naši mladší členové, a tak práce s přípravou bálu a samotný bál si my, dříve narození, více užíváme. Ten letošní, opět v režii kapely SKALANKA, považujeme za velmi vydařený a přinesl nám do pokladny výdělek ve výši 17 710 Kč.

Na začátku roku jsme pořídili na náklady obce další dva vycházkové stejnokroje pro nově zvolené členy výboru, Dominika Buriana a Jakuba Petrželku. O našití domovenek a znaků na košile a saka stejnokrojů se nám jako vždy ochotně postarala M. Seidenglanzová.

Jak jsem již psal minule, rok 2025 byl pro sbory rokem volebním. Na valné hromadě v prosinci jsme zvolili nový výbor v našem sboru a zároveň kandidáty na okresní shromáždění. Volby proběhly i v okrsku Přeštice. Okresní shromáždění starostů sborů okresu se uskutečnilo 14. března 2026 v Železném Újezdě. Novým starostou našeho okresního sdružení byl ze dvou kandidátů drtivou převahou hlasů zvolen PhDr. Mgr. Petr Mašek z SDH Vrčeň. Náš velitel Libor Bláha byl opětovně zvolen do okresní rady represe a Josef Černý za člena výkonného výboru OSH Plzeň – jih. Jako kandidát na starostu krajského sdružení hasičů byl z našeho okresu navržen právě Josef Černý a na krajském shromáždění byl do funkce starosty krajského sdružení zvolen.

V červenci se pak uskuteční VII. Sjezd hasičů Čech, Moravy a Slezska, tentokrát v Ostravě.

Ale pojďme zpátky k naší činnosti. V dubnu jsme provedli sběr železného šrotu po vsi. Při této každoročně se opakující akci jsme sebrali celkem 2 800 kg železného šrotu. Účast byla 8 členů, odpracovali jsme 20 hodin.

Ve dnech 15. a 17. května jsme pomohli členům okresního sdružení naložit a složit překážky na soutěž dětí, uskladněné v garážích na Osevě v Lužanech. V obou dnech za účasti 5 našich členů. Mezitím jsme si v sobotu 16. 5. udělali brigádu v hasičské zbrojnici, kde jsme uklidili zasedačku, šatnu a garáž, instalovali nové věšáky na nářadí, uspořádali věci v garáži a šatně. Celkem se nás na brigádě sešlo 14, což je velmi dobrá účast. Ve volné chvíli jsme ještě vyzkoušeli provozuschopnost hasičské techniky.

V dalším týdnu se naši mladší členové začali připravovat na okrskovou soutěž, která proběhla 30. května ve Skočicích. Z plánovaného běhu na 100 m překážek nakonec sešlo a soutěž probíhala pouze v disciplíně požární útok na 2 pokusy. Naše ženy se nakonec nedokázaly sejít a tak soutěž vypustily. Muži se v konkurenci 5 družstev umístili na 4. místě.

Finančně jsme, ostatně jako každý rok, přispěli na konání oslavy Dne dětí pořádaného obcí a ochotnickým kroužkem částkou 1.500 Kč.

Podařilo se také konečně prodat náš stanový přívěs, který jsme léta využívali k půjčování a při konání hasičských soustředění pro mladé hasiče. Máme velkou radost, že přívěs, stejně jako kdysi hasičská AVIA, neskončily někde na vrakovišti, ale budou dál sloužit.

Samozřejmostí bylo sledování našich reprezentantů na mistrovství světa v hokeji na velkoplošné televizi v hasičské zbrojnici.

Co nás čeká?

V červenci se, věřím, že v hojném počtu, zúčastníme oslav založení hasičského sboru v Červeném Poříčí, kam jezdíme pravidelně na soutěže, a rádi bychom zde předvedli i naši koňskou stříkačku.

Dle dlouhodobých předpovědí nás čeká velmi horké léto, které s sebou může přinášet zvýšené nebezpečí vzniku požárů a jiných mimořádných událostí, proto bych chtěl apelovat na občany, aby svým jednáním a chováním předcházeli vzniku těchto událostí.

Druhý týden v září budeme pořádat tradiční pouťovou zábavu, na kterou už teď všechny srdečně zveme.

Velmi důležitá akce nás čeká 19. září, kdy jsme se po dlouhé době rozhodli uspořádat pro hasiče autobusový výlet. Máme v plánu navštívit Centrum hasičského hnutí v Přibyslavi, jehož prohlídka bude určitě pro hasiče zajímavá. Po cestě zpět uděláme zastávku v Pelhřimově a navštívíme tamější Muzeum rekordů a kuriozit. A po vzoru úspěšných obecních výletů se určitě zastavíme i na pozdní oběd, neb věřím, že nám po cestě řádně vytráví.

Pro členy sboru je výlet zdarma, nečlenové přispějí částkou 450 Kč, která pokryje vstupné do Přibyslavi a Pelhřimova. Pokud máte o výlet zájem, neváhejte, a už teď se můžete nahlásit buď na tel. 724091546 – V. Petrželka, popř. na adrese petrzelka.v@seznam.cz, nebo tel. 606033534 – D. Burian, popř. dominikburian9@seznam.cz. Na závěr ještě přikládám činnost výjezdové jednotky Lužany za 1. pololetí letošního roku.

Začátkem října k nám po delší době opět zavítají na víkendovou návštěvu hasiči a přátelé z Lužan u Jičína, pro které chceme připravit kulturní program, aby se u nás nenudili. Máte-li nějaké nápady, rozhodně je uvítáme.

I když možná nejsme veřejnosti příliš na očích, je vidět, že rozhodně nezahálíme a pořád se něco u hasičů v Lužanech děje. A co mě osobně těší nejvíce, že se do naší činnosti zapojuje stále více mladších členů. Tak vy mladší, neváhejte, nenechte se pobízet a přijďte také mezi nás.

Mějte příjemné léto a báječnou dovolenou.

Václav Petrželka st., starosta sboru

Přehled činnosti výjezdové jednotky za I. pololetí 2026

05. 04. 2026 Technická pomoc, zachycený srnec v ohradníku	Dl. Louka
11. 04. 2026 Technická pomoc, čištění koupaliště	Dl. Louka
30. 04. 2026 Ostatní pomoc, požární asistence, májka	Lužany
08. 06. 2026 Cvičení, prověření přístupu na čerpací stanoviště	Lužany
15. 06. 2026 Ukázka techniky a první pomoci pro žáky ZŠ, MŠ	Lužany

ZPRÁVA O ČINNOSTI SDH DLOUHÁ LOUKA

Přátelé a příznivci SDH Dlouhá Louka, letošní jaro proběhlo v rámci možností v poklidu, prázdniny už jsou na spadnutí a počasí již prázdninově vypadá.

Abych alespoň obrazně drobet ochladil atmosféru, začnu událostmi proběhlé zimy. Ještě před Vánoci, 21. 12. 2025 se v našem kulturním domě konalo promítání pohádek. A protože neštěstí nechodí po horách, ale po lidech, zrovna ten den postihla naši omladinu morová rána v podobě chřipkové epidemie. Během dne se z toho důvodu omluvila půlka lidí. Ale vlak již byl rozjetý, plátno postavené a občerstvení na stolech. Nakonec dospěláci byli v přesile, nicméně i tak jsme si to užili. Třeba pro mě (a trošku se za to stydím) byla pohádka S čerty nejsou žerty premiérou.

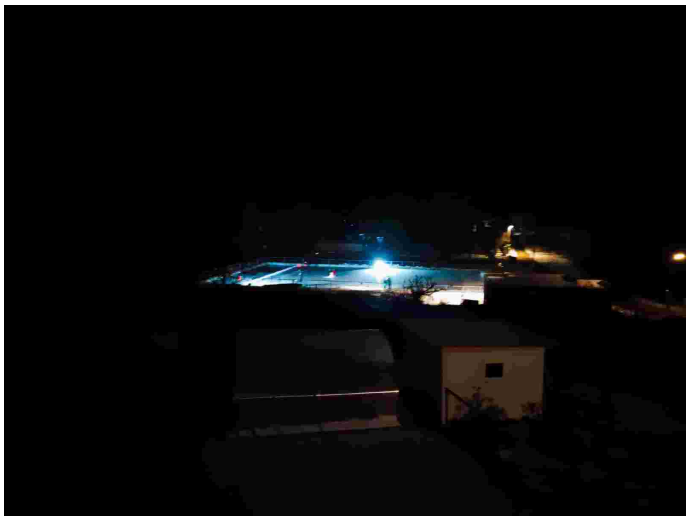
Na Štědrý den se u nás na Dlouhé Louce odpoledne tradičně „čeká“ na Ježíška. Letos se nás sešlo hodně. Stromeček jsme měli opět krásně nazdobený a za popíjení svařeného vína jsme si všichni popřáli veselých Vánoc, zazpívali a pomalu se rozešli domů ke stromečkům a dárkům. Děkujeme rodině Bažantových, kteří se stejně jako loni postarali o přinesení Betlémského světla ke kapličce.

Počasí bylo tuto zimu mrazivé, sněhová nadílka byla také ucházející, ale zimní údržba probíhala bez větších problémů, za což bych chtěl poděkovat obecnímu úřadu i firmě poskytující službu. Po několika letech konečně zamrzlo koupaliště tak, že bylo bezpečné bruslení. Toho jsme si letos užili do sytosti. Dokonce bylo i večerní bruslení s hudbou – vskutku fenomenální podívaná. Atmosféra byla vynikající a došlo i na lítý zápas – ukázalo se, že tu máme spoustu hokejových talentů (a také pár anti-talentů :-))

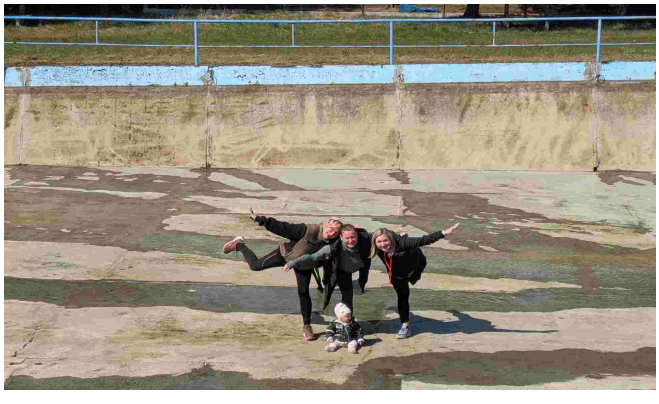

Jak zima odezněla, začali jsme plánovat každoroční brigády na jarní úklid obce a čištění požární nádrže. To se konalo 11. 4. 2026 – bylo trošku chladno, ale nic zásadního, co by náš zocelený sbor odradilo. Naši strojníci provedli před akcí kontrolu stroje, při které se ukázalo, že má vadu a problém je pravděpodobně v elektrickém zapojení. Přes velkou snahu se nepodařilo stříkačku rozběhnout. Proto jsme se rozhodli povolat náš starý stroj a pro jistotu požádali naše kamarády z Lužan o součinnost s jejich technikou. Moc děkujeme za pomoc – i když jsme se ozvali na poslední chvíli, lužanští hasiči nám vyšli okamžitě vstříc. Osobně bych chtěl členům lužanského družstva poděkovat – jmenovitě Liboru Bláhovi a Jakubu Petrželkovi. I díky jejich pomoci se akce nakonec úspěšně vyvedla, kromě vyčištění nádrže proběhl i úklid okolí, vysekání náletů v prostoru bioodpadu, odzimování a zprovoznění zázemí hasičské zbrojnice.

Na závěr brigády tradičně patří vystoupení místního akrobaticko-tanečního uskupení „Akvabely na suchu“, které ani letos nemohlo chybět. Po dobře vykonané práci následovala zasloužená odměna pro všechny brigádníky, náš velitel Luděk Kaňák se ukázkově předvedl nejen v roli vedoucího zásahu, ale také v roli šéfa grilu. Vzhledem k velmi suchému jaru napouštění nádrže trvá již několik měsíců, nicméně stále doufáme, že koupání během letních měsíců možné bude. Zároveň strojníci budou pracovat na opětovném zprovoznění naší stříkačky, aby byla zase v dobré kondici a připravena na příští akce.

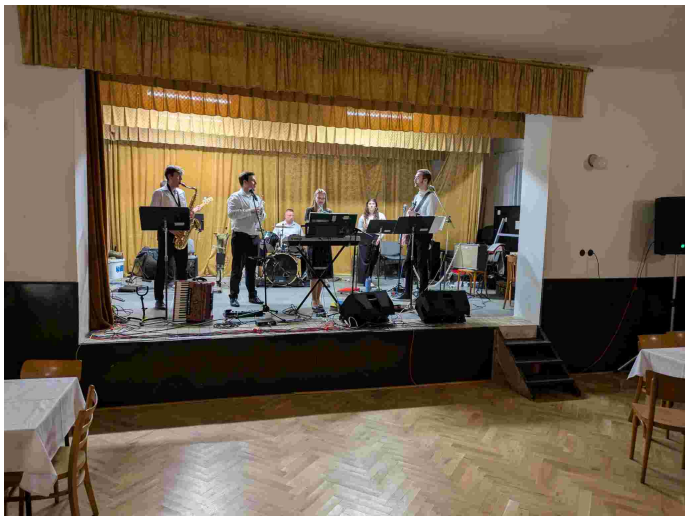

Další událostí byla Májka, kterou jsme jako každý rok připravili, včetně zázemí v KD a pergoly. Účast byla hojná a i přes poměrně chladné počasí se některým otužilcům podařilo zůstat až do rána. V noci jsme měli nezvanou návštěvu, která však díky statečnému zásahu našeho člena Tomáše Loudy utíkala bez trofeje. Tomáši, děkujeme!

Hned v sobotu potom se konala Pouťová zábava, na které nám zahrála kapela Heger band. O občerstvení se staral pan Libor Bláha s Kristýnou Paluchovou (Poslíkovou). Bohužel účast byla velmi slabá, spíš to u nás vypadalo jak na veřejné zkoušce kapely.

Hodně mě to mrzelo – jednak je to jedna z akcí, kde se může celá vesnice osobně potkat, poklábosit a prodebatovat obecní věci, druhak mi bylo líto práce lidí, kteří zábavu připravovali a starali se o její hladký průběh. Naštěstí kapela i obsluha to vzala s humorem a nadhledem, za což jsem rád. Tímto se omlouvám všem – toho večera jsem byl velmi trudomyslný a smutný, ale už to přešlo – těším se a doufám, že příští rok to bude lepší.

30. 5. 2026 se konala ve Skočicích okrsková soutěž v požárním sportu za účasti družstev Skočic, Přeštic, Lužan, Žerovic a Kucín. Starostou okrsku jsme byli požádáni o spolupráci při organizaci. Náš sbor ve funkci rozhodčího reprezentoval Adam Šlesinger – děkujeme!

V neděli 24. 5. 2026 proběhla brigáda na „Škalce“ – bylo třeba připravit prostor na sezonu a hlavně na Dětské odpoledne. Společně jsme provedli prořezání cesty, posekání trávy v okolí a celkovou úpravu prostoru, který je po celý rok využíván jak dětmi tak dospělými. Po ukončení brigády se pekly buřty na ohni a zábava pokračovala až do soumraku.

30. 5. 2026 rodiče a prarodiče dětí uspořádali Indiánské odpoledne s dobrodružnou stezkou. Počasí akci přálo, účast byla velká a rozmanitá – na děti čekaly úkoly po celé vsi, tvořily si vlastní kostým a na konci stezky je čekalo opékání špekáčků. Všem organizátorům velké díky za povedené odpoledne!

Rád bych se touto cestou dotknul témat, která v poslední době rozpoutala ve vsi diskusi. Bolestí asi největší je železniční přejezd vedoucí k nám na Dlouhou Louku. Na posledním zasedání zastupitelstva bylo řečeno, že finální dokončení opravy a vyasfaltování by ještě mělo proběhnout. S tím bude spojeno uzavření přejezdu na 1-2 dny a celá lapálie by tím měla skončit. Další nepříjemností byl pozdní odjezd školních autobusů. Proběhla několikerá jednání obce i občanů s koordinátorem dopravy, výsledkem bylo, že dokud nebude otevřena cesta Přeštice-Skočice, není možnost nápravy. S ředitelem školy v Přešticích byla domluvena tolerance pozdních příchodů žáků z naší vsi do vyřešení situace. To by mělo nastat již od září, takže v novém školním roce bude zas vše při starém. Ač jsem si vědom, že jsou to nepříjemnosti, myslím, že ani v jednom případě se nejedná o tragické problémy, které lze s trochou shovívavosti, pochopením a klidnou hlavou přežít.

Závěrem bych chtěl všem popřát pohodově strávené prázdniny, děkuji členům SDH a příznivcům za odvedenou práci a účast na akcích, paní starostce, místostarostovi a Obecnímu úřadu v Lužanech za podporu při našich akcích a ať se vám všem daří.

Za SDH Dlouhá Louka Robert Šimonovský

TŘETÍ NOČNÍ BOJOVKA, TENTOKRÁT POD HOROU

Jak už titulek článku napovídá, budeme se v pravidelném příspěvku za Klub lužanských turistů věnovat hlavně největší jarní akci pořádané v naší režii, kterou je Noční orientační pochod. Než tomu tak bude, rád bych Vás ještě seznámil s další činností, která proběhla od posledního vydání Lužanského občasníku.

O vánočních svátcích jsme se zúčastnili tradičního Vánočního pochodu, který se konal 25. 12. 2025. Pochod na domácí půdě si nenechá z turistů nikdo ujít, a naše účast byla na tomto výšlapu hojná. O to horší bylo zastoupení na pravidelném lednovém pochodu „Výšlap na Mount Stramchyni“, kdy vrchol v mrazivém počasí zdolal pouze jediný člen.

V loňském roce jsme v dubnu uspořádali Turistický kvíz, rozhodli jsme se však, že z důvodu náročnosti akcí na přípravu zachováme koncept Noční pochod na jaře, Turistický kvíz na podzim.

Co jsme však neopominuli, byl přívoz a příprava májky, kterou jsme společně s dalšími občany Lužan 30. 4. kolem 17. hodiny vztyčili, a nakonec uhlídali do poledních hodin následujícího dne. Neopomínáme dodržovat tradice, a po skončení května jsme májku s mírným zpožděním porazili a uklidili.

Nesmím opomenout, že v poslední době svoláváme na Velikonoce tzv. Nádivkovou zpívanou, která je v podstatě jednou z posledních vnitřních akcí, kdy se sejdou členové Lužanské kapely. I letos se setkání povedlo, ochutnali jsme spoustu nádivek a tóny kytar a harmonik se nesly dlouho do noci.

Letošní, již třetí ročník Nočního orientačního pochodu se uskutečnil, s ohledem na další akce v Lužanech, v dřívějším termínu, než bylo zvykem, a to již v sobotu 6. 6. 2026. Počasí nám i letošní rok poměrně přálo, kdy kromě jedné dešťové přeháňky kolem desáté hodiny večerní nechal déšť účastníky pochodu na pokoji. V tomto případě se ukázalo, že ne vždy vycházet co nejdříve se vyplatí, protože některé týmy v době deště již byly na trase.

Letošního ročníku se zúčastnilo 12 týmů, a máme opravdu radost, že všechny týmy letošní ročník zvládly bez toho, aby některý tým trasu vyloženě vzdal, a hlavně, což je nejdůležitější, nedošlo k žádnému zranění.

Trasa byla tentokrát pouze jedné obtížnosti. Startovalo se na víceúčelovém hřišti v Lužanech, trasa pak dále vedla okolo lužanského rybníka na louky u řeky, směrem na Nezdice. Týmy musely projít Nezdicemi, najít správnou cestu do lesa a spodní cestou pod Lužanskou horou a na lukách k Lužanům se postupně vracely zpět k obci. Týmy startovaly po 10 minutách, proto v rámci zrychlení šla polovina týmů výše popsanou trasu v opačném pořadí, otázky na stanovištích měly ale oba směry stejné.

S nástupem umělé inteligence, která značně ulehčuje hledání informací na internetu, není úplně jednoduchým úkolem vymyslet otázky, které by nebyly snadno dohledatelné během několika málo vteřin. Proto se čím dál více snažíme zapojit otázky zaměřené na postřeh, kdy je například důležité vnímat pozorně informace uváděné na úvodním nástupu na začátku pochodu, nebo otázky, kdy je potřeba správnou odpověď odhadnout, například jedna z otázek se týkala velikosti nedaleko postaveného posedu.

Jako každý rok, pokud se tým dostal do úzkých, měl možnost si zavolat o radu. Každé volání je však odměněno penalizací ve výši 15 minut.

Kdo se s naší trasou popral nejlépe tentokrát? Na prvním místě se ve fantastickém čase 1:43 hod. umístil tým Promile vědění vedený Kubou Pittrem. Druhé místo s ne o moc horším časem 2:01 hod. obsadil tým Long Island s kapitánkou Karolínou Bezděkovou z Příchovic. Třetí příčku tentokrát obsadil tým Bloudíme, ale víme, který se skládal z omladiny z Dlouhé Louky, v čase 3:16 hod. Nutno však podotknout, že uznání si zaslouží všechny týmy. Někdy není jednoduché se orientovat v neznámém terénu za světla, natož pak v noci, a jak je vidět ve výsledkové tabulce, spousta týmů zvládla pochod bez penalizace, nebo jen s jednou nápovědou.

Pořadí start	Tým (kapitán/přihlašovatel)	Trasa	Čas start	Čas cíl	Penalizace (hod)	Čas chůze (hod)	Celkový čas (hod)	Pořadí celkové
1.	Krokodýli (Petrželková)	červená	21:00	0:13	0:15	3:13	3:28	5.
2.	Omezenci (Poslíková)	modrá	21:10	1:15	0:15	4:05	4:20	10.
3.	Prosecco team (Vodičková)	červená	21:20	0:40	0:30	3:20	3:50	7.
4.	Long Island (Bezděková)	modrá	21:30	23:31	x	2:01	2:01	**2.**
5.	Promile vědění (Pittr)	červená	21:40	23:23	x	1:43	1:43	**1.**
6.	Bloudíme, ale víme (Hrabíková)	modrá	21:50	1:06	x	3:16	3:16	**3.**
7.	Štichová	červená	22:00	1:30	x	3:30	3:30	6.
8.	Sexy postavičky (Polívka)	modrá	22:10	3:30	x	5:20	5:20	11.
9.	Princezny (Hodan)	červená	22:20	1:44	x	3:24	3:24	4.
10.	Aftršmak (Štruncová)	modrá	22:30	2:08	0:15	3:38	3:53	8.
11.	Noční slepice (Chocová)	červená	22:40	2:36	1:45	3:56	5:41	12.
12.	Votavová	modrá	22:50	2:30	0:15	3:40	3:55	9.

15 min./1 volání
15 min./1 část kódu špatně

Zvlášť musím ocenit týmy, které na trase strávily 4 hodiny a více, kdy někteří si ani o pomoc nezavolali. Jen si to představte, kdy jste naposledy bloudili po krajině v mokré trávě v noci déle než 5 hodin?

Do akce se zapojili všichni stávající členové klubu, akce se tedy z mého pohledu velice zdařila a o dobrou náladu nebyla nouze. Část klubu měla na starosti trasování a vysílání závodníků na trasu, zbytek se pak postaral o občerstvení, kdy na výčepu teklo pivo a na grilu se pro hladové krky připravovaly klobásy. Tímto bych chtěl poděkovat všem, kdo se na přípravě pochodu podíleli.

Na závěr Vám všem přeji pěkné prožití letních měsíců, pohodovou dovolenou a budeme se na vás na podzim těšit na dalším ročníku Turistického kvízu, který se uskuteční nejspíše v měsíci listopadu. O tom budete, stejně jako o dalších připravovaných akcích, včas informováni. A pokud vyrazíte během léta či podzimu na túru… ať vám to šlape!

Za Klub lužanských turistů Václav Petrželka ml.

TJ SOKOL LUŽANY

Příprava fotbalového mužstva na jarní sezónu začala v polovině ledna a zapojil se následující tým:
- trenéři Radek Kliner a Jan Viktora
- vedoucí družstva Petr Rymus
- hráči: Běl Jiří, Bešta Martin, Burian Dominik, Duchek Lukáš, Fořt Jan, Fořt Daniel, Frýbert Kenneth, Fuchs Rudolf, Haimrle Hynek, Hořký Miloslav, Hřebec Martin, Kliner Radek ml., Krejčíř Daniel, Kuneš Filip, Povolný Jakub, Stašek Jaromír, Šára Jan, Štěpánek Matěj, Štich Petr, Švarc Martin, Voříšek Martin, Zábrš Zbyněk, Záhořík David.

Po operaci kolene se vrátil na poslední zápasy i kapitán Tomáš Kutka a ze zahraničního pobytu Roman Pilný. Bohužel Martin Procházka je stále mimo trénink.

I když na první pohled je seznam hráčů velký, pro zranění sezónu nedohráli Radek Kliner, Martin Voříšek a Filip Kuneš – tak ještě musel zaskakovat v poli i Honza Viktora.

Tak stále hledáme fotbalisty, kteří by chtěli hrát na našem mechovém trávníku.

Po podzimu jsme byli na druhém místě s 29 body … jaro už bylo horší …

Výsledky:

Lužany – Štěnovice	2:1	1x F. Kuneš
Vstiš – Lužany	1:3	1x F. Kuneš, 1x H. Haimrle 1x D. Krejčíř
Lužany – Nepomuk „B“	1:3	F. Kuneš
Chotěšov „B“ – Lužany	0:1	F. Kuneš
Lužany – Chlumčany„B“	8:0	4x F. Kuneš 1x J. Fořt 1x R. Kliner 1x R. Pilný 1x M. Hořký
Žinkovy – Lužany	3:3	3x F. Kuneš
Lužany – Merklín	0:1	
Dvorec – Lužany	3:2	1x J. Běl 1x M. Štěpánek
Lužany – Žákavá „B“	0:5	
Dobřany „B“ – Lužany	5:2	1x F. Kuneš 1x J. Šára
D. Lukavice – Lužany	4:0	
Lužany – Hradec	3:0	2x J. Šára 1x M. Štěpánek

Pokud spočítáme góly Filipa Kuneše – je jich za sezónu 30… Na konci sezóny jsme obsadili 6. místo – dobrý výsledek – hoši děkujeme …

Podařilo se nám dokončit pergolu, tak už máme místo pro posezení po utkání. Zveme na prohlídku – máme tam vystavena všechna tabla od roku vzniku 1941.

Letošní rok 2026 je pro nás jubilejní – oslavili jsme 85 let od založení klubu. Uspořádali jsme 20. června 2026 benefiční utkání s hokejisty HC Škoda Plzeň, prohráli jsme sice 4:6, ale atmosféra byla i přes velké horko přátelská.

Následovala oslava za hudebního doprovodu skupiny KOTě Band a stála za to…

Příprava oslav byla docela náročná, díky za přiložení ruky k dílu a za odpracované brigádnické hodiny všem členům výboru, hráčům a příznivcům.

Těšíme se na další sezónu a věříme, že bude přinášet i nadále radost návštěvníkům fotbalových utkání, na které jich teď chodí opravdu docela hodně.

K výročí jsme nechali pro zájemce zhotovit trika v barvách Sokola….

Na závěr mi dovolte popřát hezké prožití prázdnin, načerpejte hodně sil a nenechte si kazit náladu českou politikou.

Ing. Petr Bouda

HISTORIE LOVU A MYSLIVOSTI

Lov jako prostředek provázel člověka od pravěku, jak potvrzují například archeologické nálezy prvních primitivních loveckých zbraní (tvarované kameny, pěstní klíny, oštěpy, sekery, kyje), kreseb tehdejších druhů zvířat a loveckých výjevů na stěnách jeskyní, jako je známá Lascaux ve Francii.

Rozvoj lovu pokračoval ve starověku, ke kterému se datují i první publikace o lovu, jako je Xenofontův spis O lovu se psy. Ke starověku se také váží první patroni lovu, z nichž řecká Artemis a její římská verze Diana, jsou zmiňovány dodnes. Méně známý je dnes mezopotámský Nimrud, podle kterého jsou dodnes myslivci označováni jako nimrodi anebo keltský bůh s jeleními parohy Cernunos.

Český název „lovec" se objevuje již v 11. století. Panovníka obklopovala početná lovecká družina, pro jejich pobyt na loveckých výpravách se v rozsáhlých lesích stavěly lovecké hrádky např. Křivoklát (zmiňovaný již v roce 1109), Jivno, Zbečno, Jenčov, Týřov, Počáply-Králův dvůr, Nový Hrad u Kunratic (1411-1412). Lovecký personál je usídlován v tzv. účelových obcích (Loveč, Lovčice, Psáry, Ohaře, Sokolníky aj.), kde žije družinným životem. Lovecké roboty poddaných jsou známy již ve 12. století.

V usnesení Českého sněmu z roku 1573 se uvádí, že právo lovu souvisí s vlastnictvím pozemků (panovník, šlechta, kláštery, královská města). Usnesení však obsahuje i nařízení o ochraně zvěře, což znamená počátek myslivosti u nás. I řada dalších usnesení Českého sněmu se zabývá chovatelskými hledisky.

Po Bílé hoře (1620) je česká šlechta potlačována, přicházejí cizí rody. Lov se stává záležitostí společenské reprezentace. Od 16. století se rozvíjejí palné zbraně, koncem 17. století se objevují lovecké ručnice.

Císař Ferdinand III. (1637-1657) vydává roku 1641 ustanovení o lovu pro Čechy, ve kterém se uvádí, že myslivost je „kratochvílí šlechtickou", poddaní jsou při lovech povinni robotami. Znamená to utužení robotných povinností poddaných, znamená to však také rozmach pytláctví (ze msty, pro obživu, z lovecké vášně). Vydávají se různé patenty proti pytláctví, např. císaře Karla VI. (1711-1740) z roku 1732. Vzdělávání potřebného personálu (myslivců) se děje zpravidla tříletou výuční dobou u zkušeného myslivce (učebního pána), zakončené slavnostním „přijetím v počet myslivců" a předáním výučního listu, tesáku a lovecké trubky.

Císař Josef II. (1780-1790) vydává v roce 1781 patent o zrušení nevolnictví a v roce 1786 řád o myslivosti neboli všeobecný honební patent, který uvolňuje poddaným v robotách, upravuje ochranu polních plodin, ukládá hradit škody působené lovem a zvěří, nařizuje černou zvěř uzavřít do obor, atd. Vzhledem k nedostatku bezplatné pracovní síly nastává odklon od chovů velké zvěře a zintenzivnění chovů drobné zvěře; s tím souvisí i rozvoj brokové střelby. Snižují se stavy jelení zvěře a přibývá zvěře srnčí.

Začátkem 19. století nastává největší rozvoj bažantnictví, importují se nové druhy bažantů, muflon a jelenec viržinský, koncem století jeleni sika, rozšiřuje se chov kamzíků. S rozvojem brokové střelby se proslavuje české puškařství. Myslivost se podřizuje lesnímu hospodářství. V roce 1905 je vysazena na Dobříšsku ondatra.

V revolučním roce 1848 bylo zrušeno poddanství. Císař František Josef I. (1848-1916) vydává v Olomouci dne 7. března 1849 říšský zákon o myslivosti č. 154; bylo zrušeno dominikální výsadní lovecké právo a právo myslivosti bylo spojeno s vlastnictvím půdy.

Odborným spolkem, který sdružoval jak lesníky či myslivce z povolání tak i myslivce ze záliby, byla v roce 1869 založená „Pražská lesnická jednota Hubertus". V roce 1883 vznikl „Spolek honební a ochrany zvěře".

Po vzniku Československa v roce 1918 byl v roce 1919 ustaven „Československý lovecký a kynologický říšský svaz". V roce 1923 je založena jednotná myslivecká organizace – Československá myslivecká jednota.

Po osvobození v roce 1945 vychází zákon o myslivosti č. 225/1947 Sb. (s platností od 1.1.1948). Pro celé území republiky je právo myslivosti sjednoceno. Zákon prosazuje nejen aspekt hospodářský, ale i kulturní. Právo myslivosti je nadále vázáno na vlastnictví honebního pozemku.

V důsledku politických událostí z roku 1948 byli od roku 1951 vyloučeni z pronájmu honiteb jednotlivci, uzavírat nájemní smlouvy mohly jenom tzv. lidové myslivecké společnosti.

V roce 1962 byl vydán – pro celé území tehdejší republiky – nový zákon o myslivosti č. 23/1962 Sb., který odloučil výkon práva myslivosti od vlastnictví honebních pozemků. Právo myslivosti příslušelo organizacím – státním lesům, státním statkům, jednotným zemědělským družstvům, které ho mohly či musely za úplatu postoupit uživatelům, a sice pouze mysliveckým sdružením. Nejmenší výměra honitby byla stanovena na 500 ha.

Mezinárodní spolupráce v myslivosti byla již za první republiky. ČSR patřila k zakládajícím členům Mezinárodní lovecké rady – C.I.C., která byla založena v roce 1928 a oficiálně zahájila svou činnost v roce 1930.

V roce 1961 se ČSMJ sloučila se slovenským Sväzom poľovných ochranných združení, název centrální organizace byl změněn na Československý myslivecký svaz (ČSMS).

V důsledku federalizace státu v roce 1969 byla ukončena činnost ČSMS a ustaven Český myslivecký svaz (ČMS). V roce 1970 byl ustaven Federální výbor mysliveckých svazů v ČSSR (FV MS), jako společný koordinační a poradní orgán Českého mysliveckého svazu a slovenského poľovnického zväzu. Podle nového zákona o myslivosti č. 270/92 Sb. se ČMS stal organizací s členstvím myslivců zcela dobrovolným a byl zbaven spoluúčasti na řízení myslivosti. Myslivecká sdružení se podle zákona o sdružování občanů č. 83/1990 Sb. stala samostatnými právnímu subjekty.

V roce 1992 byl název Český myslivecký svaz změněn na Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ). Předsedou byl zvolen Prof. ing. Josef Hromas, CSc.

Česká republika je členem Mezinárodní rady pro myslivost a ochranu zvěře CIC. Zastoupením ČR je pověřena ČMMJ. Od roku 1995 je ČMMJ také členem Federace mysliveckých organizací Evropské unie – F.A.C.E.

V roce 2012 byla myslivost zapsána jako nehmotná kulturní památka na Seznam nemateriálních statků tradiční a lidové kultury České republiky. Od roku 2016 je české sokolnictví zapsáno organizací UNESCO na seznamu Mistrovských děl ústního a nehmotného dědictví lidstva.

Zdroj: https://www.cmmj.cz/historie/

ZPRÁVY Z ČINNOSTI ŠKOLY

Není to tak dávno, kdy jsme se z roku 2025 přehoupli do roku 2026, a je tu konec školního roku.

V uplynulém pololetí proběhla celá řada akcí včetně zápisu do 1. ročníku i do mateřské školy.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Barevný týden na naší malotřídní škole

Před Velikonocemi si děti z mateřské školy i žáci základní školy společně užili barevný týden. Každý den patřil jiné barvě a fantazii se meze nekladly. Děti přicházely v barevném oblečení, s doplňky i tematickými předměty. Celý týden provázela veselá nálada a radost ze společného tvoření i sdílení.

Návštěvy divadelních představení

Během letošního školního roku navštívili žáci několik divadelních představení, která jim přinesla nejen kulturní zážitky, ale také inspiraci, poučení a radost ze společně stráveného času.

V únoru jsme v klatovském divadle zhlédli představení *Krysáci a zamilovaný Eda*. Děti postavičky dobře znají z Večerníčku, proto se na představení velmi těšily.

V dubnu jsme ve stejném divadle navštívili divadelní představení *Jak princezna hádala až prohádala.* Pohádka o rozmazlené princezně, která sama nedokázala vyřešit hádanky vesnického chasníka, děti pobavila a zároveň přinesla milé ponaučení.

Na začátku června jsme se vydali do Divadla ALFA v Plzni na představení *Zločin v říši pohádek*. Napínavý příběh o pátrání po pohádkovém zločinci byl doplněn hudbou i filmovou projekcí a děti zaujal především svou originální atmosférou.

Velký úspěch sklidil také muzikál *Kapka medu pro Verunku*, který nastudovali žáci a učitelé Základní umělecké školy v Klatovech. Právě možnost vidět své vrstevníky v rolích herců, hudebníků a tvůrců celého představení byla pro naše děti velmi inspirativní. Pohádkový příběh z království Zlatovláskov, Popelkov a Honzovsko zábavnou a srozumitelnou formou otevíral témata mezilidských vztahů, odpovědnosti i ochrany přírody. Muzikál děti zaujal ze všech představení nejvíce a odnesly si z něj opravdu silný kulturní zážitek.

A neopomněli jsme ani přeštickou Základní uměleckou školu. V dubnu jsme se totiž zúčastnili výchovného koncertu. Program se nesl v pirátském duchu a zazněly během něj známé písně i ukázky hry na různé hudební nástroje. Děti se aktivně zapojovaly do programu, odpovídaly na otázky paní pirátky a za správné odpovědi získávaly symbolické zlaťáky. Koncert se dětem velmi líbil a zároveň pro ně byl inspirativní ukázkou hudebního talentu žáků i práce jejich učitelů.

Besedy se spisovatelkami

Během školního roku jsme přivítali také dvě spisovatelky dětských knih.

V únoru navštívila naši školu Evelína Koubová. Před besedou si žáci 2. a 3. ročníku společně přečetli knihu *Honem, ať už jedem!* a pracovali s pracovními listy, které vznikly v roce 2025 na podporu čtenářské gramotnosti v rámci projektu MAP IV Blovicko a Přešticko. Tyto materiály zpracovala naše paní učitelka a jsou k dispozici i dalším školám v regionu. Díky společné četbě a práci s textem mohly děti se spisovatelkou živě diskutovat o příběhu, postavách i samotné práci autora.

V červnu jsme přivítali lužanskou rodačku Růženu Bauerovou, která své knihy vydává samonákladem. Děti se dozvěděly, jak vzniká kniha od prvního nápadu až po její vydání, a také měly možnost nahlédnout do práce spisovatele zblízka.

Obě setkání byla pro žáky velmi zajímavá a inspirativní. Nejenže rozšířila jejich čtenářské obzory, ale zároveň podpořila zájem o knihy, četbu a vlastní tvořivost.

Projektový den – Znakovka do škol

Ve škole se učíme číst, psát, počítat i poznávat svět kolem nás. Jsou však témata, která se do učebnic nevejdou, přesto patří k těm nejdůležitějším. Právě takový byl projektový den s názvem Znakovka do škol. Společně jsme přemýšleli nad tím, co znamená být jiný, a prostřednictvím příběhů neslyšících jsme se zaměřili na respekt, empatii a vzájemné porozumění. Děti diskutovaly o situacích, které nemají jedno správné řešení, učily se naslouchat druhým a přemýšlet o pocitech ostatních lidí.

Celý projekt vyvrcholil sdílením myšlenek a dojmů, které si děti z programu odnesly. Často zaznívala slova jako respekt, kamarádství, odvaha nebo přijetí. Projektový den nám připomněl, že lidé nemusí být stejní, aby k sobě patřili. Každý člověk je jedinečný a právě vzájemný respekt a pochopení nás spojují.

Environmentální exkurze do Domu přírody Brdy

Ve čtvrtek 30. dubna jsme se vydali na environmentální exkurzi do Domu přírody Brdy. Na místo jsme cestovali autobusem hrazeným z dotace Plzeňského kraje. Protože se Dům přírody nachází uprostřed lesa, poslední část cesty jsme museli dojít pěšky. Téměř tříkilometrová lesní trasa nám však díky krásnému počasí a dobré náladě rychle uběhla.

Po příchodu jsme se občerstvili v příjemném venkovním areálu s herními prvky. Poté jsme zhlédli film o brdské krajině a následně si prošli interaktivní expozici, kde jsme se dozvěděli mnoho zajímavostí o místní přírodě. Velkým zážitkem bylo také to, že jsme si řadu exponátů mohli sami vyzkoušet a osahat. Na závěr nechyběl ani nákup drobných suvenýrů a příjemná procházka zpět k autobusu.

Zlaté české ručičky – ZŠ Švihov

Žáci 3.–5. ročníku navštívili základní školu ve Švihově, kde pro ně byl připraven kreativní program v rámci projektu *Zlaté české ručičky*. Ve skupinách vytvářeli ochranné vybavení pro „agenta“ z vajíčka, který měl přežít seskok padákem z výšky. Děti při práci spolupracovaly, diskutovaly nad svými nápady a hledaly nejlepší řešení. Největší radost pak přišla při samotném testování jejich výtvorů. Přestože „přežil“ pouze jediný agent, děti si celé dopoledne velmi užily.

Preventivní program a besedy ve škole

Na naší škole během školního roku probíhá celá řada besed, preventivních programů a setkání, která dětem přinášejí nové zkušenosti, důležité informace i zajímavé zážitky. Programy jsou přizpůsobeny věku žáků a zaměřují se nejen na bezpečnost a prevenci, ale také na rozvoj vztahů a komunikace.

V dubnu se žáci zúčastnili preventivních programů *Fantazíro* a *Na světě nejsi sám*, které byly zaměřeny na vztahy mezi dětmi, spolupráci, empatii a správné chování vůči ostatním. Prostřednictvím her, modelových situací a společných aktivit si děti připomněly, jak důležité je kamarádství, vzájemný respekt a ohleduplnost.

V květnu starší žáci absolvovali program *Kyberbezpečnost a AI*, který se věnoval bezpečnému pohybu na internetu, sociálním sítím a také tématu umělé inteligence. Děti se dozvěděly více o rizicích online prostředí, ochraně osobních údajů i o tom, jak moderní technologie využívat bezpečně a zodpovědně.

Velmi přínosná byla také beseda *Kocour preventista*, která proběhla v rámci preventivního programu se zdravotní tematikou. Žáci si připomněli zásady bezpečnosti v silničním provozu, význam ochranných prvků při sportování a důležitá telefonní čísla tísňového volání. Se zdravotní sestřičkou si vyzkoušeli modelové situace telefonátu na tísňovou linku a na figurínách také základy první pomoci, například masáž srdce nebo správný postup při resuscitaci. Součástí programu byly i ukázky upozorňující na nebezpečné chování při jízdě na elektrické koloběžce.

Školní výlet do starého Plzence

V pondělí 8. června jsme se vydali na školní výlet do Starého Plzence. Celým dnem nás provázel Libor Marek, který nám poutavou formou přiblížil řadu historických zajímavostí, a to nejen o rotundě svatého Petra a Pavla, jež byla hlavním cílem našeho výletu.

Pobyt v přírodě zpestřil také archeologický průzkum okolí, při kterém si děti mohly vyzkoušet práci archeologů. Velký zájem vzbudila i možnost zakoupení starověkých mincí. Krásné počasí a příjemná atmosféra přispěly k tomu, že jsme si celý školní výlet opravdu užili.

Žáci 3.–5. ročníku na dopravním hřišti v Blovicích

Ve středu 10. června navštívili žáci 3.–5. ročníku dopravní hřiště v Blovicích, kde pro ně byl připraven program zaměřený na bezpečnost silničního provozu. Děti si vyzkoušely jízdu na kole podle dopravních pravidel, správné chování chodců i orientaci v různých dopravních

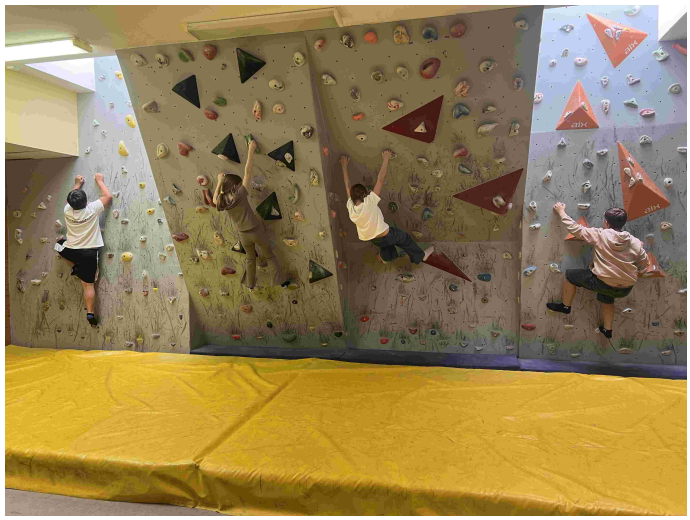
situacích. Součástí programu byly také vědomostní testy a praktické úkoly. Žáci si tak ověřili své znalosti pravidel silničního provozu a získali nové zkušenosti využitelné v běžném životě. Páťáci navíc absolvovali závěrečný test, po jehož úspěšném splnění všichni získali průkaz cyklisty neboli „řidičské oprávnění na kolo“.

Návštěva budoucích šesťáků v ZŠ Přeštice

V pondělí 15. června navštívili žáci 5. ročníku Základní školu Přeštice, která je pro naši školu školou spádovou a kam většina žáků po ukončení páté třídy přechází. Cílem návštěvy bylo seznámit děti s novým prostředím, budoucími spolužáky i učiteli. Žáci si prohlédli školní prostory a měli možnost poznat atmosféru školy, která je po prázdninách přivítá.

Den s IZS

V červnu jsme rádi přijali pozvání Libora Bláhy, velitele Jednotky sboru dobrovolných hasičů Lužany, a navštívili jsme místní hasičskou zbrojnici.

Pro děti z mateřské školy i žáky základní školy připravili Libor Bláha a Daniel Poslík zajímavý a poučný program zaměřený na práci hasičů. Děti si mohly prohlédnout hasičskou techniku, vybavení i zázemí SDH a vyzkoušet si část hasičské výstroje. Velký zájem vzbudily především ukázky techniky a povídání o zásazích a práci dobrovolných hasičů.

Pod vedením Bc. Lenky Petrželkové si žáci zopakovali důležitá telefonní čísla tísňového volání, zásady správného přivolání pomoci a základy zdravovědy. Na figurínách si prakticky vyzkoušeli masáž srdce i správný postup při resuscitaci a dozvěděli se, jak postupovat při různých mimořádných situacích.

Program pokračoval také ve škole, kde jsme zhlédli krátké filmy *Kryjeme vám záda*, které dětem přiblížily, jak správně reagovat v nebezpečných situacích a jak poskytnout pomoc druhým.

Děkujeme Liboru Bláhovi, Danielu Poslíkovi i Bc. Lence Petrželkové za milé přijetí, pečlivě připravený program a čas, který našim dětem věnovali.

Pasování na čtenáře

Ve čtvrtek 18. června se v lužanské knihovně uskutečnilo slavnostní pasování prvňáčků na čtenáře. Děti přivítala paní starostka Věra Petrželková a spolu se svým pomocníkem rytířem uvedla naše prvňáčky do Řádu čtenářského. Prvňáčci během programu plnili různé úkoly, skládali pohádkové přesmyčky, četli text a společně přednesli naučenou báseň. Poté složili čtenářský slib, který stvrdili svým podpisem, a rytíř je slavnostně pasoval na čtenáře.

Součástí dopoledne byla také prohlídka knihovny a beseda s paní knihovnicí. Děti si odnesly pamětní list, osobní magnetku, záložku do knihy a celý slavnostní den si velmi užily.

Děkujeme nejen starostce Věře Petrželkové, ale i pomocnicím Haně Lindnerové a Václavě Koukolíkové za účast na programu.

Den s dravci

V závěru školního roku se na fotbalovém hřišti uskutečnil *Den s dravci*, během kterého měli žáci možnost zblízka poznat několik druhů dravých ptáků a dozvědět se mnoho zajímavostí z jejich života. Součástí programu byly ukázky letu, lovu i výcviku dravců, které děti sledovaly s velkým zaujetím. Celé dopoledne se neslo v příjemné atmosféře a pro mnohé žáky bylo nevšedním zážitkem vidět dravé ptáky z takové blízkosti. Program byl zajímavým zpestřením závěru školního roku a zároveň připomněl význam ochrany přírody a vztahu člověka ke zvířatům.

Slavnostní pasování předškoláků a rozloučení žáků 5. ročníku

V úterý 23. června proběhlo v naší škole slavnostní pasování předškoláků na školáky a zároveň rozloučení žáků 5. ročníku s lužanskou školou. Odpoledne plné radosti, úsměvů i dojetí přineslo mnoho krásných společných okamžiků.

Budoucí školáci předvedli krátké vystoupení a následně byli slavnostně pasováni současnými páťáky na školáky. Obdrželi pamětní list, placku se znakem školy a soubor omalovánek a zábavných úkolů pro předškoláky.

Páťáci se se školou rozloučili veselým zpíváním a symbolicky vypustili balónky se svými přáními do budoucna. Slavnost zakončilo společné pohoštění a dětské šampaňské. O občerstvení se postarala naše paní kuchařka, svými domácími dobrotami přispěly také některé maminky. Díky tomu panovala po celé odpoledne velmi příjemná a srdečná atmosféra.

Společné snídaně

Také ve druhém pololetí školního roku jsme pokračovali v oblíbených společných snídaních, které se již staly příjemnou součástí života naší školy. Postupně se do jejich přípravy zapojily obě třídy, jejichž žáci společně chystali pohoštění pro své spolužáky i pedagogy.

Společné snídaně nejsou jen příležitostí k dobrému jídlu, ale také k setkávání, spolupráci a posilování přátelských vztahů napříč školou. Na závěr školního roku nás ke společnému stolu pozvali také „dospěláci“, kteří se své role hostitelů zhostili na jedničku. Děkujeme všem, kteří se na přípravě snídaní podíleli, a těšíme se na další společná setkání v příštím školním roce.

Nový školní znak

Nový školní znak vznikl v rámci výtvarné soutěže „Navrhni školní znak“, do které se zapojili žáci 4. a 5. ročníku. Vybrán byl návrh Elišky Havránkové, jehož grafické zpracování vytvořil Jaroslav Vakeš z firmy Tuto Studio Plzeň.

Nový znak dnes zdobí nadsvětlík vchodových dveří školy a bude využíván také při prezentaci školy na veřejnosti.

KROUŽEK „ROZÁRKY“

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Po vánočních prázdninách jsme se do školní družiny vrátili plni elánu a chuti do dalších společných aktivit. Děti během pobytu ve škole hojně využívaly společenské hry, stavebnice, hračky i výtvarné potřeby. Po celý rok nechyběly tematické tvořivé, vzdělávací ani výchovné činnosti. Společně jsme například z kartonu vyrobili hru Míčku, hop! a kuličkovou dráhu, pro ptáčky připravili krmítka ze šišek obalených semínky a s pomocí umělé inteligence vytvořili obrázky na témata zvířata, pohádky a vesmír. Děti si také vypěstovaly vlastní okurky, papriky a rajčata. Samozřejmostí byl každodenní pobyt na čerstvém vzduchu, sportování na víceúčelovém hřišti i hry ve stínu dětského hřiště během horkých dnů.

Družinové soutěže

Během celého pololetí se děti zapojily do mnoha soutěží a projektů. Provázela nás hra *Poznejme Přeštice: 800 let spolu*, kterou připravilo Středisko volného času Slunečnice. Děti plnily vlastivědné, přírodovědné i matematické úkoly a

samy také uspořádaly družinovou soutěž na téma *Nejkrásnější pohádka a básnička*. Soutěž *Archimedes pro vzdělávání – Návrat divokých koní* nás zavedla do světa koně Převalského. Každoročně se zapojujeme také do projektu *Zdravá 5*. Letošním úkolem bylo připravit zdravou svačinku na cestu za dobrodružstvím a vytvořit ovocno-zeleninový obraz. Děti práce velmi bavila a na připravených dobrotách si všichni pochutnali. Hnutí Brontosaurus připravilo soutěž *Pomoc přírodě*, do které se děti zapojily krásnými obrázky zaměřenými na ochranu přírody a pomoc zvířatům. S nadšením jsme se také připojili k akci *Ukliďme Česko*, během níž děti uklidily okolí lužanského zámku a dětského hřiště.

Cesta kolem světa

Školní vzdělávací program školní družiny nesl v letošním roce název *Cesta kolem světa*. Každý měsíc mohly děti získat obrázek pokladu, pokud splnily připravené úkoly, soutěže a tvořivé aktivity. Od ledna do června jsme symbolicky procestovali Antarktidu, severní Evropu, Indii, Austrálii, Afriku i Asii. Děti vyráběly například inuitský amulet, origami tučňáka, vikingskou helmu, africký totem nebo čínský klobouček s copánkem. Paní učitelka Beránková nám pomocí 3D tiskárny vytiskla šachové figurky, za což jí patří velké poděkování. Součástí projektu byl také šachový turnaj, jehož vítězkou se stala Terezka Beránková. Na víceúčelovém hřišti děti absolvovaly zábavnou hru *Děti světa*, díky níž poznávaly kultury a zvyky různých zemí.

Družinová kultura

Mezi naše oblíbené a tradiční akce patří maškarní bál spojený s masopustním obcházením obcí. Děti se převlékají do kostýmů, zpívají, tančí a vždy se těší na milé přijetí od rodičů, prarodičů i lužanských babiček, kterým touto cestou děkujeme za pohostinnost a dobroty. Každoročně také vynášíme zimu z Lužan. Z nezdického mostu pouštíme do řeky Úhlavy vlastnoručně vyrobenou Moranu a při zpáteční cestě symbolicky přinášíme do vsi jaro ozdobenou větví. Velikonoční období zpestřila hra *Hledání ztracených vajíček slepičky Pepi*, při níž děti hledaly ukrytá písmenka a skládaly tajná slova. Mnoho zábavy přineslo také čarodějnické odpoledne a Den dětí plný sportovních aktivit, soutěží a tvoření.

Družinové výlety

Po novém roce jsme se vydali na lužanský vrchol Řípec, kam děti odnesly dobroty pro ptáčky a lesní zvířata. Další cesta vedla na Dlouhou Louku a místní kluziště, kde si děti zabruslily, plnily úkoly z tříkrálové stopovačky a připravily si kakao. Za možnost využít zázemí hasičské zbrojnice děkujeme dobrovolným hasičům z Dlouhé Louky. V Plzni jsme navštívili interaktivní výstavu *Lidé od vedle*, která dětem přiblížila svět lidí s hendikepem. Zavítali jsme také na farmu paní Veroniky Wojnarové, kde nás provedl její syn Vašek a děti na závěr svezl na čtyřkolce. Nechyběl ani tradiční výlet do Area D – centra sportu a zábavy v Plzni.

V Přešticích jsme navštívili výstavy *Svatobor a jeho Přeštice* a výstavu prací žáků výtvarného oboru ZUŠ Přeštice v Domě historie Přešticka. Další výlet nás zavedl do Farmaparku v Dobřanech, kde děti poznávaly mnoho druhů zvířat a užily si místní atrakce. Rádi navštěvujeme také dětské hřiště v Borovech. Letošní družinové dobrodružství jsme zakončili výletem na Dlouhou Louku, kde jsme si společně opekli buřty, zhodnotili uplynulý školní rok a těšíme se, co nám přinese ten další.

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Naše mateřská škola pokračuje i v letošním školním roce v Operačním programu Jan Amos Komenský II (JAK II). Díky tomuto programu si děti užily řadu projektových dnů, které jim přinesly nové poznatky, zážitky i radost z objevování. Mezi uskutečněné programy patřily například *Na kouzelném paloučku*, *Krysáci a zamilovaný Eda, Trollí pohádka, Jak princezna hádala až prohádala, Farmapark Dobřany, Dravci* nebo *Malý architekt*.

Probíhá zde ale řada dalších akcí, které nejsou součástí programu JAK II. Patří mezi ně nejrůznější hry, spolupráce s knihovnou v Přešticích, maškarní bál, *Ponožkový den*, velikonoční tvoření, *Barevné Velikonoce*, preventivní vyšetření zraku, výukové programy ve středisku Slunečnice, *Den dětí*, besídka pro rodiče, *Den s hasiči* nebo slavnostní rozloučení s předškoláky.

Trollí pohádka

V pondělí 9. března navštívily děti divadelní představení *Trollí pohádka* v Klatovech. Zábavnou formou se seznámily s prostředím divadla, zapojily se do děje a společně si zazpívaly známé písničky. Po návratu do školky následovalo povídání o zážitcích a tematické pracovní listy i omalovánky.

Výukový program ve Středisku volného času Slunečnice Přeštice

V pondělí 23. března navštívily děti Středisko volného času Slunečnice v Přešticích, kde byl připraven velikonoční program zaměřený na lidové tradice a zvyky. Děti si vyrobily drobné dárečky a odnesly si mnoho nových poznatků i příjemných zážitků.

Farmapark Dobřany

V pondělí 8. června jsme se vydali na školní výlet do Farmaparku v Dobřanech. Děti si během programu prohlédly jednotlivé části farmy a dozvěděly se mnoho zajímavostí o zvířatech a jejich chovu. Zároveň si připomněly význam ochrany přírody i ohrožených druhů. Součástí programu byly také hry v terénu, krmení a možnost pohladit si vybraná zvířata. Výlet se dětem velmi líbil a odnesly si z něj mnoho nových zážitků.

Jak naše kuchyně nastavuje nový spotřební koš?

Naše školní kuchyně se již nyní připravuje na změny ve spotřebním koši, které čekají školní stravování. Cílem není jen plnit nová doporučení a zařazovat více zdravých a pestrých potravin, ale především vést děti k tomu, aby měly k jídlu pozitivní vztah a nebály se ochutnávat nové chutě. Dobře víme, že děti často „jedí očima“, a právě na to naše paní kuchařky myslí každý den. Pečlivě připravené talíře, veselé „čumáčky“ z ovoce a zeleniny, barevné kombinace i nápaditě servírování dokážou děti zaujmout a motivovat k tomu, aby daly šanci i jídlům, která by si možná samy nevybraly. Velkou roli hraje nejen vzhled pokrmů, ale také klidná a přátelská atmosféra při stolování. Děti si postupně zvykají na pestřejší skladbu jídelníčku, učí se ochutnávat a objevovat nové chutě bez zbytečného nátlaku. Právě trpělivost, pozitivní motivace a hezká prezentace jídla často přinášejí ty nejlepší výsledky. Naše kuchyně tak ukazuje, že moderní školní stravování může být zdravé, chutné i hravé zároveň. Inspirujeme se novými doporučeními pro plnění spotřebního koše a snažíme se, aby změny byly pro děti přirozené, přijímané s radostí a vedly k vytváření zdravých stravovacích návyků do budoucna. Děkujeme vedoucí školní jídelny a paní kuchařce za jejich péči, kreativitu i každodenní snahu připravovat jídla tak, aby dětem chutnala nejen na talíři, ale i na první pohled.

Poděkování

Můj velký dík patří všem pedagogům, všem provozním zaměstnancům. Ti všichni svojí prací s dětmi a pro děti přispívají k vytváření příjemné atmosféry ve škole, svým odpovědným a svědomitým přístupem přispívají k plynulému chodu školy, vytvářejí dětem příznivé podmínky a zajišťují kvalitní vzdělávání.

Ráda bych také poděkovala našemu zřizovateli obci Lužany za jeho vstřícný a odpovědný přístup ke změnám ve financování školství, které nastaly v letošním roce. V souvislosti s převedením financování nepedagogických pracovníků ze státního rozpočtu na zřizovatele zajistila obec potřebné finanční prostředky. Díky tomu nedošlo k žádnému propouštění ani ke snižování úvazků, čehož si velmi vážíme. Zajistit kvalitní nepedagogické pracovníky je v současných podmínkách obtížné – jejich práce je náročná a odpovědná, a přesto není finančně příliš ohodnocena. O to více oceňujeme, že zřizovatel jejich význam pro chod školy vnímá a aktivně podporuje. Současně došlo ke změně financování také u ostatních neinvestičních výdajů (tzv. ONIV), které rovněž přešly pod zřizovatele. I v tomto případě byly prostředky schváleny v požadované výši. Toto rozhodnutí výrazně pomáhá škole zajistit plynulý provoz a kvalitní podmínky pro vzdělávání dětí a žáků. Vím, že zajištění provozních podmínek školy je zákonnou povinností zřizovatele, přesto si velmi vážím jeho ochoty a otevřené komunikace. Uvědomuji si, že taková míra spolupráce a podpory není v mnoha obcích samozřejmostí. O to více oceňuji, že náš zřizovatel se školou dlouhodobě spolupracuje a aktivně přispívá k vytváření kvalitních a bezpečných podmínek pro vzdělávání dětí a žáků. Děkujeme.

Mgr. Věra Drdová, ředitelka školy

Přejeme krásné léto plné zážitků, odpočinku a pohody!

Zaměstnanci školy

LUŽANSKÝ TULIPÁN

V sobotu 13. června 2026 začala čtyřiadvacátá nejtvrdší cyklistická vyjížďka ve vsi tradičním srazem účastníků na parkovišti pod nákupním střediskem. Na start se tentokrát postavilo 23 statečných cyklistů, které neodradilo předchozí deštivé počasí, kdy vydatně pršelo ještě asi tři hodiny před startem. Cílem vyjížďky byl zámek Žinkovy, kde se účastníci mohli v krásném prostředí zámeckého parku občerstvit v zámecké restauraci a samozřejmě také odpočinout a nabrat síly na druhou polovinu vyjížďky.

Trasa byla jako vždy velmi pěkně naplánována členitým terénem, kdy tentokrát mezi povrchy dominoval asfalt, což významně potěšilo Láďu Vodičku, který má „černý koberec“ opravdu rád. Do Žinkov vedla trasa přes Příchovice, Radkovice, Vitouň, Horšice, Skašov a Svárkov. Ačkoliv se první polovina trasy vyznačovala větším stoupáním, jelo se velmi pěkně. Možná to bylo způsobeno větrným počasím, kdy vítr převážně foukal do zad, nebo skvělým plánováním trasy, kdo ví… Každopádně jsme si ani nepovšimli a už jsme byli v Žinkovech.

Cestou ze Svárkova do Žinkov, při stoupání po polní cestě vedoucí kolem osady, respektive samoty Buč, dostala naše dlouholetá příznivkyně Petra Kozinová novou cyklistickou přezdívku, která bohužel není v tisku publikovatelná.

Abych alespoň trošku naznačil, tak se jednalo o pejorativní výraz spojující část mužského těla s cyklistikou. Slečna, či mladá paní (jistojistě milovnice cyklistiky), stojící za hradbou v objektu u cesty si asi potřebovala ulevit od nějaké nervozity a Petra Kozinová, jedoucí zrovna kolem, jí tzv. přišla do rány. No byla to legrace – když nám to Petra na kopci vyprávěla, pobavili jsme se všichni, a co vám budu povídat, dobírali jsme si Petru celý zbytek vyjížďky.

CYKLISTIKA

pokračování z minulé strany

Po příjezdu do Žinkov jsme se v zámecké restauraci občerstvili, jak jsem již zmínil na začátku, odpočinuli a také jsme si mohli prohlédnout historické vozy značky Škoda, které měly shodou okolností na zámku sraz.

Po zhruba hodinovém odpočinku se účastníci vydali znovu na trasu, která už se pomalu začínala stáčet k domovu. Zpět do Lužan vedla trasa přes Vojovice, Radochovy, Partoltice, Bíluky, Měčín, Malinec, Mečkov, Hráz, Bezděkov, Třebýcinku, Červené Poříčí, Jíno, Borovy a Nezdice. Opět se jednalo o velmi pěknou trasu vedoucí krásnou krajinou, bohužel ale převážně proti větru, který ve „vyjížďkovou" sobotu foukal celý den.

Cestou z Partoltic do Bíluk, nedaleko Struhadelského vrchu v lese, jsme se zastavili u památníku, který při plánování vyjížďky objevil trasér Lužanského tulipánu Pepa Havránek „50". Památník připomíná, že na tomto místě František Palacký v létě roku 1848 přednášel na táboru lidu. Zastávka byla při propagaci vyjížďky zahalena tajemstvím a také byl přislíben komentář odhalující historická data tohoto památného místa. K tomu také došlo a jeden z organizátorů Lužanského tulipánu (já) si připravil všeobjímající fundovaný komentář, kterým nejen poškádlil dějiny, ale dokonce možná odhalil i menší historickou nepřesnost. Dle dostupných pramenů začalo totiž tzv. Táborové hnutí 10. května 1868 mohutným, dvacetitisícovým táborem lidu na hoře Říp. Zde je patrná ona drobná historická nesrovnalost, která vlastně říká, že první „tábor lidu" nebyl na Řípu, ale v lese poblíž Struhadelského vrchu, nedaleko Petrovic u Měčína. I když se to nezdá, tak je to velmi pravděpodobné, protože „otec národa" se v našem regionu opravdu často pohyboval. Manželkou Františka Palackého byla totiž Terezie Měchurová, pocházející ze zámožné rodiny, která vlastnila panství a zámek v Otíně nedaleko Klatov. Svatba se konala 16. září 1827 v Otíně a tento sňatek zajistil Palackému finanční nezávislost a umožnil mu věnovat se naplno vědecké a politické dráze. Na zámku v Otíně později Palacký často pobýval a psal zde své slavné „Dějiny národu českého".

Po tomto oblažujícím zážitku se peloton vydal znovu na cestu, která vedla do Hospody na Radnici v Měčíně, kde byla naplánována druhá občerstvovací zastávka. Zde nás obsloužila velmi milá paní hospodská, a pak jsme se již, opět velmi pěknou trasou, odebrali zpět do Lužan. Závěr vyjížďky byl tradičně v Lužanské hospodě, kde nám hospodský Libor Bláha ochotně připravil malé občerstvení. Ale nejen „Ostravák" se postaral o naše blaho v průběhu podojezdové konference, nýbrž i děvčata, která s námi dlouhodobě jezdí, nebo nám fandí, přispěla svými výbornými moučníky ke kávě, k dobré pohodě a skvělé zábavě, která na podojezdové konferenci panovala. Sice tentokrát nezazněla hymna Lužanské cyklistiky, píseň „Ta slepička kropenatá", ale nijak to nepoznamenalo skvělou atmosféru závěru vyjížďkového dne. Všem zúčastněným i všem našim příznivcům děkujeme a vážíme si vaší přízně… bez vás by to nešlo!

No a zbývá už jen po čtyřiadvacáté zopakovat… počasí se povedlo, jelo se pěkně, nikomu se nic nestalo, holkám to slušelo – pojedeme zas.

Petr Burian

Lužanský občasník – informační občasník občanů Lužan, Dlouhé Louky, Zeleného a Zelené Hory. Vychází v červenci a prosinci v nákladu 370 ks do každé domácnosti zdarma. Vydavatel: Obecní úřad Lužany, Lužany 25. Zapsán u MK ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 19413. Redakce: Obecní úřad Lužany, Lužany 25, 334 54, mail: luzany@obecni-urad.net. Odpovědná redaktorka: Věra Petrželková, tel. č. 725 041 195. Redakce si vyhrazuje právo na úpravu zaslaných textů. V elektronické podobě na www.obec-luzany.cz. Typografie: NAVA.